

DE 50 JAAR-KOARTLING KRANT

een JUBILEUMUITGAVE - SEPTEMBER 2025

It Koartling 50 jaar

Programma vrijdag 26 en zaterdag 27 september 2025

It Koartling 50 jaar oud, maar bij de tijd!

Klopt het wel precies die 50 jaar? Er blijken meerdere belangrijke momenten te zijn in de geschiedenis van It Koartling, die je als uitgangspunt kunt nemen. Voor ons is de directe aanleiding de 'gevelsteen' die in de hal zit gemetseld met daarop de tekst: "Jeugdcentrum 1975". Bovendien vonden we het ook om andere reden tijd voor een feest. Nadat It Koartling na de coronaperiode bijna tot stilstand was gekomen, is de afgelopen 2 jaar de weg omhoog weer gevonden. Resultierend in 840 verschillende activiteiten in 2024! Verderop in de krant kunt u zien welke cursussen en activiteiten dat onder meer zijn. Deze ervaring van It Koartling 2.0 willen we ook graag vieren. Een reden te meer voor dit feest is dat we It Koartling nog meer onder de aandacht willen brengen en uitleggen wat een geweldig gebouw dit is voor Buitenpost.

Graag wil ik hier onze grote waardering uitspreken voor de jubileumcommissie, die dit feest voor ons heeft georganiseerd. Als bestuur zijn we overrompeld door het enthousiasme en energie waarmee dit is opgepakt. Een grote groep mensen was hierbij betrokken. Dan blijkt dat, ondanks alle veranderingen in de maatschappij in de afgelopen 50 jaar, de woorden van Anneke van der Kooi, zoals elders in deze krant te lezen, nog steeds geldig zijn: "Ze waren er vrijwilligerswerk gaan doen omdat ze het leuk vonden dat ze er voor werden gevraagd door eigen mensen in het dorp. En samen met anderen iets voor elkaar en voor het dorp betekenen is gewoon leuk. Gewoon omdat dat goed is, ook voor jezelf." Kortom: Buitenpost wees trots op It Koartling! Vele dorpen zijn jaloers op ons. Doe mee en maak er gebruik van!

voorzitter André van der Laaken

Dit jaar bestaat It Koartling maar liefst 50 jaar! Dat vieren we samen met het hele dorp en met iedereen die ooit iets met It Koartling te maken heeft gehad. Twee dagen vol activiteiten, ontmoeting en gezelligheid – met een knipoog naar vroeger én een blik op de toekomst.

Vrijdag 26 september – Kinderoptocht & feestelijke start

10.30 – 11.30 uur

- Verklede basisschoolkinderen vertrekken vanaf school richting It Koartling.
 - Alle groepen verzamelen in de Kerkstraat en trekken samen op naar It Koartling.
 - Aankomst rond 11.00 uur: welkom door de kinderburgemeester, samen wordt het Koartling-lied gezongen en een nieuwe gevelbanner onthuld.
 - Kinderen krijgen een kleine attentie mee.
- Hiermee herleven we de historische optocht van 1976 en zorgen we er voor dat iedereen weet waar It Koartling staat!

Zaterdag 27 september – Open Huis, reünie & feestavond

10.00 – 12.00 uur – Open Huis

- Officiële opening door wethouder Brinkman.
- Onthulling van de tweede gevelbanner.
- Films uit 50 jaar It Koartling.
- Foto's en ideeënmuur.
- Presentaties, miniworkshops en exposities door huidige gebruikers van It Koartling.
- Koffie, thee en iets lekkers voor bezoekers.

14.00 – 17.00 uur – Reünie (aanmelding gesloten)

- Een gezellig weerzien voor oud-gebruikers, vrijwilligers en vrienden van It Koartling.
- Uitwisseling van verhalen en anekdotes.
- Fototentoonstelling met bijzondere momenten uit de afgelopen decennia.

17.00 – 19.00 uur – Buffet/barbecue (aanmelding gesloten)

- Gezellig samen eten, met vlees en vegetarische opties.

19.00 – 24.00 uur – Feestavond

- Live muziek en een muzikale tijdlijn vol hits van de jaren '70 tot nu.
- Drie gratis consumpties inbegrepen, extra drankjes zijn voor eigen rekening.
- Dansen, kletsen en genieten om het jubileum knallend af te sluiten.

De reünie en het buffet/barbecue zijn alleen toegankelijk voor wie zich vooraf heeft aangemeld.

Kom je ook mee vieren?

Dit feest is voor iedereen die It Koartling een warm hart toedraagt – jong en oud, van vroeger en nu. Zet de data in je agenda en vier samen met ons 50 jaar It Koartling!

Bestuur en werkgroep '50 jaar It Koartling'

Hoe het ooit begon

De oorsprong van It Koartling is in de Gereformeerde kerk te vinden. Deze kende lang haar traditionele jeugdwerk met bijvoorbeeld jongelingen- en meisjesverenigingen. Enige verandering diende zich aan in de jaren '60. Het werk kreeg toen vorm in de Gereformeerde Jeugdcentrale. Deze had tot doel het gereformeerde jeugd- en jongerenwerk te stimuleren en coördineren. In de kerkdiensten was de jeugdcent-collecte bestemd voor de financiering van het werk van de Jeugdcentrale. Haar activiteit vond plaats in de Schakel achter de kerk. Mede door het veranderende karakter groeide ze uit haar jasje. Er werd een gebouwtje achter de kerk gebouwd, 'het Jeugdhonk'. Daarmee kregen de jeugdclubs een eigen lokaal.

Meer verandering

Niettemin bleef er druk op het gereformeerde jeugdwerk. De maatschappij was in transformatie en veel tradities begonnen te knellen. In de Gereformeerde kerk in Buitenpost werd daarom gepleit om het jeugdwerk te moderniseren. 'Open jeugdwerk' was in opkomst. Dat bood ook ruimte aan andersdenkenden binnen de gereformeerde kring. Maar de kerkenraad worstelde er mee! Een vernieuwde opzet vroeg ook nog eens om een ander onderkomen, zo mogelijk los van de kerk. Eveneens een twistpunt!

Aankoop tuinbouwschool

In 1968 werd het voormalige gebouw van de Tuinbouwschool aan de Schoolstraat te koop aangeboden. Een mooie mogelijkheid! Intense discussie in Kerkenraad en onder

De tuinbouwschool rond 1960.

kerkleden volgde. Een tweegevecht tussen de nieuwe opzet van het jeugdwerk en aan de andere kant de levensbeschouwelijke vorming van gereformeerde huize. Dominee Gommer brak nadrukkelijk een lans voor de doorbraak naar het eerste. Het werd hem niet door ieder kerklid in dank afgenomen.

Toch werd het gebouw aangekocht voor het toen fenomenale bedrag van bijna 71.000 gulden! Daar moest het jeugd- en jongerenwerk op modernere wijze zich gaan ontplooiën. Het bood ook een gewenste uitbreiding aan vergaderruimte. Een achterliggende gedachte was wellicht dat met deze aanschaf als wapen de jeugd niet meer naar andere dorpen en steden zou uitzwerven, maar bij het eigen honk zou blijven. En de twijfelaar kon gerust zijn. Vastgelegd werd dat het "nieuwe jeugdwerk niet het oude zou overvleugelen."

De verbouw

In die jaren was al een parttime beroepskracht aangesteld voor het jeugdwerk. Dit was Durk Miedema. Hij speelde een grote rol in het opzet-

ten van het nieuwe jeugdwerk. In de oude tuinbouwschool moesten een aantal verbouwingen gedaan worden. Dat lukte met minimale middelen. Gelukkig was het een tijd van weinig geld maar veel vrijwilligers. De fietsenstalling werd omgebouwd tot keuken. Dominee Gommer heropende het gebouw op 2 oktober 1968. Onder de vleugels van de Jeugdcentrale en de bezielende leiding van Durk met veel vrijwilligers ging het van start.

Meer geld nodig

Actief zijn onder de Jeugdcentrale werd begin jaren '70 wel lastiger door de beperkte financiële armslag. Om dit te kunnen vergroten was een stichtingsvorm nodig, zo werd vastgesteld. Dan kon een beroep worden gedaan op rijks-subsidies. Het ministerie van CRM verstrekke deze op een aanvraag voor 'jeugdwelzijnsbeleid'. Opnieuw barstte discussie los want het leek erop dat It Koartling dan min of meer los kwam van de kerk. De Jeugdcentrale probeerde gerust te stellen. Ze stelde dat het kerkelijk jeugdwerk gewoon binnen It Koartling zou blijven.

Nieuwe stichting

Maar de kerkenraad ging niet over een nacht ijs. Vanaf 1971 werd diepgaand gesproken over de totstandkoming van de gewenste stichting. En de knoop werd toch doorgehakt: op 1 januari 1973 kwam de oprichting van 'de Christelijke stichting tot Geestelijke en Maatschappelijke Opbouw It Koartling te Buitenpost'. De gereformeerde Jeugdcentrale ging erin op. Het gebouw werd voor bijna 66.000 gulden overgedragen. Een kanttekening is wel dat de Gereformeerde kerk de enige

deelnemer in de stichting was en dus een flinke vinger in de pap hield. Dat veranderde pas in 1975 toen ook de Jeugd-raad van de Hervormde Kerk toetrad tot het stichtingsbestuur.

Durk wordt beroepskracht

Door de grotere financiële armslag kreeg Durk Miedema een volledige baan bij de stichting. Voorwaarde was wel het bezit van een diploma. Durk ging dus naar de Sociale Academie in Hengelo. Hij voltooide in 1972 op 40-jarige leeftijd de opleiding tot sociaal-kultureel werker zoals dat in die tijd heette (toen werd kultureel met een K geschreven).

Miedema was de aanjager van de activiteiten. Hij had altijd de nodige ideeën die veelal goed aansloegen. Soms waren er per week wel 600 deelnemers!

De naam en het logo

De naam is bedacht door aannemer Wiebe de Haas. Een 'koartling' is in de Friese taal een verbindingsbalk tussen de steigerpalen en het gebouw waar de steigers voor staan. Hier dus: de maatschappij en jongeren. Het logo werd ontworpen door kunstenaar en houtsnijder Sjoerd Venema. De eerste uitvoering bestond uit twee poppetjes die het jeugd- en jongerenwerk voorstelden.

De knipkaart van Durk

Omdat It Koartling was opgezet vanuit het jeugdwerk van de Gereformeerde kerk, was het in de beginjaren ook gebonden aan strakke regels. Daar werd in It Koartling vaak wel creatief mee omgegaan. Maar één regel was wel heel lastig. Op zondag betalen, dat kon echt niet. Maar omdat It Koartling wel open was en de bezoekers toch iets moesten kunnen drinken kwamen er bonkaarten. Door de week konden jongeren dan een kaartje kopen, waarop in verschillende vakjes dubbeltjes of kwartjes waren aangeduid. En als ze dan op zondag een drankje namen, dan werden er vakjes met dubbeltjes op kwartjes doorgesknipt totdat het juiste bedrag was bereikt. Dat gaf natuurlijk allemaal gedoe. De één had geen bonkaart kunnen kopen, de ander had hem thuis laten liggen en zo ging dat maar door.

Durk Miedema werd er niet vrolijk van. Dus op een vergadering met de kerkenraad zei hij: 'Vorige week was er iemand die vroeg me op zaterdagavond: "Miedema hawwe jo foar my fan dat jild wêr ik sneins mei betelje kin?" Toen dacht ik eigenlijk wel dat het vreemd was om mensen wel te laten betalen met ons zelfgemaakte bankbiljetten en niet met de bestaande munten en biljetten.' Dat was de kerkenraad uiteindelijk wel met hem eens. Het systeem werd afgeschaft en er kon gewoon betaald worden. Ik heb Durk later nog wel eens gevraagd welke jongere die vraag zo mooi scherp had geformuleerd zodat de kerkenraad er eigenlijk niet omheen kon. Daar gaf hij een vaag antwoord op.

Luuk Miedema

De Geref. Jeugdcentrale wil langs deze weg graag haar waardering uitspreken voor al het werk, wat door een grote groep vrijwilligers in hun vrije tijd is verricht. Dankzij uw spontane medewerking was het mogelijk, dit centrum voor de jeugd van Buitenpost te realiseren.

Op zaterdag 5 oktober 's middags 2.00 uur zal ons jeugdcentrum officieel in gebruik worden genomen.

De opening wordt verricht door de weleerwaarde heer Ds. G. Gommer te Buitenpost.

Wij zullen het bijzonder op prijs stellen, dat u **ALLEMAAL**, als medewerkers, bij deze opening aanwezig zult zijn, waarvoor wij u, via deze algemene aankondiging, hartelijk uitnodigen.

De Geref. Jeugdcentrale Buitenpost.

DE ROERIGE JAREN '70

Uitbreiding en groei

In de loop van de jaren '70 maakte het sociaal-culturele werk een stormachtige ontwikkeling door. Het was hip en de activiteiten werden uitgebreid. It Koartling werd een begrip in de wijde omtrek. In 1974 was er ruimte voor meer personeel en Anneke van der Kooi versterkte de staf. Zo kwamen er meer ogen en oren voor de vragen en nood van jongeren. Door de groeiende activiteit en belangstelling was een verbouwing nodig. Deze werd grotendeels zelf uitgevoerd. Het benodigde geld kwam er via een hypotheek van de ABN-bank. In 1976 was de verbouwing klaar. Ze werd, onder meer met een grote lawaaioptocht van kinderen uit het dorp, feestelijk geopend.

Het werk werd in die jaren, onder druk van de tijdgeest, lastiger. Jongeren werden mondiger, hun gedrag en hun leefwijze wijzigden. In It Koartling werd geen alcohol geschonken en drugs moesten buiten de deur blijven. Maar soms had men de handen er vol aan. Problemen tijdens een instuif waren er zelden, veelal werd het door de be-

roepskrachten in goede banen geleid. Toch leed het imago van de instelling er onder. Medewerkers die in het werk stonden merkten het, soms kwam er een klacht van een deelnemer, de kerk of anderen. Het was moeilijk om het goed te doen en dat gaf frustraties! Voor sommigen werd It Koartling zelfs een 'links drugshol' waar je je kinderen niet heen stuurde!

Door de stevige band met de kerken ging het karakter van open jeugdwerk steeds meer wringen. Regelmatig werden vanuit de kerk wenkbrauwen gefronst en zaken aan de orde gesteld. Door het werk met jeugd en oudere jongeren was de band met de kerk niet altijd logisch. Ook jongeren en vrijwilligers zonder kerkelijke achtergrond kwamen. En hoe moet je figuurzagen met een C? Elke vergadering van het bestuur begon en eindigde met gebed. Tot aan het begin van de jaren '80 toe! Maar de besturen kozen wel zelf voor een nieuwe koers van het werk. Zij vatten de moed op om de discussie met de kerk en de kerkenraden niet uit de weg te gaan!

Alles in It Koartling was in opbouw. Dat gold ook voor het kinderwerk. In de jaren '70 werd een aantal malen een 'spijkerdorp' voor kinderen georganiseerd. Naar hartelust timmeren met oud bouw materiaal.

Stichting tot Geestelijke en Maatschappelijke Opbouw

Aan het begin van de jaren '70 werd duidelijk dat het nodig was het gereformeerde jeugdwerk in een stichting onder te brengen om financiële armslag te krijgen en te houden. Na de nodige diepgravende beschouwingen hierover binnen de kerk en kerkenraad werd per 1 januari 1973 de Christelijke Stichting tot Geestelijke en Maatschappelijke Opbouw It Koartling te Buitenpost notarieel vastgelegd. Daarmee kwam een einde aan de Gereformeerde Jeugdcentrale onder wiens vlag It Koartling tot dan toe had bestaan!

Koartlingsjongers onderweg

Of het reisdoel in Franeker, Dronrijp of ergens anders in die buurt was weet ik niet meer. Wel dat we ons vervoerden met vier 'lelijke eenden'. Op de rijksstraatweg tussen Hurdegaryp en Leeuwarden ontaardde dit in een spontane rally waarbij we soms met z'n drieën naast elkaar raceten. Veel lol, met open dakjes en naar buiten hangende 'sjongers'. Mocht dat? Nee, maar wel een mooie warming-up voor het optreden.

Na een weekendoptreden op Schiermonnikoog deden wij ons met een groepje op Lauwersoog heerlijk te goed bij een viskar. Thuisgekomen ontglipte mij in mijn enthousiasme dat we al gegeten hadden. Oei, het was zondag en dan mocht ik niks kopen. Waarop mijn moeder mij terechtwees met de belerende woorden: "En dat zingt in de kerk, er is een Heer, er is een Heer..., je moest je schamen!"

Het was ook een broedplaats voor kortdurende vrijages of nu nog bestaande relaties/huwelijken. Een kleine greep uit de collectie: Albert Bakker en Jacqueline Jepma - Freerk de Vries en Klarie Grijpstra - Wietse Bosma en Boukje Hogendorp - Ette Ploeg en Sjoukje Feddes - Jan Beerda en Tineke van der Wijk.

Voor het transport van de boxen, versterkers, drumstel en dergelijke maakten wij op Schiermonnikoog gebruik van een boerenwagen die we met handkracht van de Nederlands Hervormde kerk naar de Gereformeerde kerk duwden, waar we optredens hadden.

De kerstnacht was jarenlang het traditionele moment voor een fondue-avond met de nodige biertjes en vooral Mateusrosé. In kleermakerszit op de stekelige Heugaveldtegels rondom de met spiritusbrandertjes verwarmde oliestellen. Het kon allemaal en nix vegetariërs toendertijd. Vleesfondue was wat de pot schafte.

Klarie Grijpstra

De Koartlingsjongers

Deze gospelgroep mag zeker niet onbenoemd blijven. Ze kregen de nodige bekendheid in Buitenpost en omstreken en traden op bij jeugddiensten in kerken. De muzikale vriendengroep ontstond uit het jeugdwerk. Ze bracht onder leiding van Menze Schaafsma gospelmuziek op popachtige wijze ten gehore.

It Koartling was in haar beginjaren regelmatig in touw met goede doelen. Zo gaven de Koartlingsjongers in 1975 haar medewerking aan een langspeelplaat. De actie van het Friesch Dagblad had tot doel een waterpomp voor Tanzania bij elkaar te zingen.

In de jaren '70 werd verschillende keren een kerstdienstbijeenkomst voor ouderen georganiseerd. De Koartlingsjongers zongen uiteraard.

Het wagenspel 'Veronika' rond Pasen 1974 kreeg veel aandacht van de regionale pers. Veel van de Koartlingsjongers waren erbij betrokken. Het stuk werd ook op verschillende plekken in de omgeving gespeeld.

Een tweede thuis

Gravend in mijn herinneringen kom ik terecht in de eind jaren '70. In die periode was ik frequent bezoeker van It Koartling en vrijwilliger in het 'klupwerk' zoals we dat toen spelden. Met name de instuif/soos bezocht ik in het weekend. De vrijdagavond en de zondagmiddag waren vooral populair. Vooraf aan het op stap gaan op zaterdagavond werd ook vaak een bezoekje aan It Koartling gebracht!

In die jaren was het altijd druk in de soos. In de hal had je aan de rechterkant de jeugdsoos. Het was een donkere bruine ruimte die typerend voor die tijd was aangekleed. In de lengte van de ruimte was een

bar met een rieten dak (over brandgevaar had men het in die jaren nog niet). Achter de bar kon je vaak Geert van Assen vinden. Hij had zijn vaste stek en werkzaamheden. Durk en Anneke zelf waren in ieder geval bij toerbeurt in de weekenden aanwezig.

Naast de bar was aan het eind van de zaal een soort preekstoel die als discohoek diende. Je kon er naar binnen klimmen met een klep! De muziek was altijd goed, in gedachten hoor ik er nog Supertramp draaien. Ze werd bestierd door de selecte discogroep die garant stond voor de kwaliteit van de muziek. De ruimte had verder een aantal donkere hoeken met banken

De discogroep

waarin gemakkelijk kon worden samengehokt en gepraat zullen we maar zeggen. En er was ruimte om te dansen als daar behoefte aan was.

Een plekje aan en in de bar kon je op de vrijdag- en zaterdagavond nog wel vinden. Op zondagmiddag was het vaak zo vol dat de jongelui tot in de hal stonden. Ook vanuit de omliggende dorpen was dan veel aanloop. De sfeer was altijd prima op een enkele vechtpartij na. Ik herinner mij lieden uit een nabij gelegen dorp die verhaal kwamen halen over iets dat op het voetbalveld was voorgevallen. Maar met hulp uit het dorp werd de zaak in goede banen geleid. Ook

hier was de invloed van Durk en Anneke van groot belang en lieten ze hun kwaliteiten als jongerenwerker zien.

It Koartling was een tweede thuis en uitvalbasis voor ons als vrienden om dingen te ondernemen. Na het weekend op zaterdagavond een plek om nog even na te praten en elkaar moed in te spreken voor de komende week! Je kon er je ei kwijt als daar behoefte aan was. In je jonge jaren zijn er dingen die je thuis liever niet bespreekt, maar op een andere plek waar je je thuis en veilig voelt kan dat dan wel. It Koartling was voor mij in die jaren die plek! En ik denk dat dat niet alleen voor mij gold.

Marten de Vries

Je kon niet zomaar in de discogroep. Eerst moest je solliciteren en je talenten laten beoordelen. Regeltjes die de jongeren zelf bedachten. Dan was je maar vast voorbereid op de toekomst. In de Koartling-samenleving gebeurde veel wat later van pas kwam. Arie Dijkstra, Kees Boomsma, Dick Jonker, Lammert Kloostera en Piet de Vries. " , stoere jochies", gaf een van hen kort geleden als commentaar op de foto.

Een nieuwjaarsstunt

Ludiek was het beeld dat op de nieuwjaarsdag van 1977 voor het Jeltingahuis verscheen. Aanleiding was de komst van de nieuwe burgemeester Van Veenen. Een jaar eerder was een eerste versie geplaatst. Ze was van papier-maché en dus te gemakkelijk opgeruimd. De nieuwe was van beton en woog een respectabele 3,5 ton. Gemeentewerken werd in een gedicht uitgedaagd:

"Een burgemeester zwak van kracht, werd vorig jaar hier omgebracht. Gewogen en te licht bevonden, werd hij helaas door 't vuur verslonden. Hij kwam terug hier in het gras, gelijk een phoenix uit zijn as. Kom gemeente-ambtenaar, beproef uw kracht in 't nieuwe jaar. Dan krijgt u spoedig in de gaten: ik ben niet van mijn stuk te praten".

Subsidie-stress

Als jeugd- en jongerencentrum kregen we subsidie van het toenmalige ministerie van CRM. Ik herinner me nog dat Durk en ik in het kantoor zaten te wachten op de inspecteur die de jaarafrekening en nieuwe subsidieaanvraag zou beoordelen. Best spannend. We hadden de koffie klaar, de vlag hing uit en Durk had de rode loper kreukvrij voor de inspecteur uitgelegd. Deze keek bij aankomst enigszins verbaasd en liep vervolgens lachend en hoofdschuddend naast de loper naar binnen. De toon was gezet. In een prima sfeer volgde de bespreking en beoordeling. En de inspecteur is natuurlijk vertrokken met een mooi kleibaksel onder zijn arm.

Anneke van der Kooi

Aan de bar in de jeugdsoos. Aan het eind van de bar Geert van Assen, Foeke Grijpstra achter de bar. Aan de bar: Auke de Boer, Harrie Kramer, Baukje Hogendorp en Gretha Meetsma.

De Koartling-krant

Eind jaren '70 had It Koartling een eigen gestencild periodiek: de Koartling-krant. Ze werd aangeprezen onder de kreet "...avontuurlijk en toch beschaafd". Met nietjes bijeen gehouden boden de 64 pagina's interviews, aankondigingen, nieuws, artistieke uitspattingen en vrolijke kolder.

Receptenhoek

In de Koartlingkrant was ook een receptenhoek aanwezig. De medewerster uit die tijd was bereid om ook in deze krant een feestelijk recept met u te delen.

Recept mascarpone taartje

Benodigdheden:

Pakje slagroom, bakje mascarpone, doosje diepvriesfruit (aardbeien of frambozen). Half rolletje Maria-koekjes, 50 gram boter, 4 blaadjes gelatine, zakje vanillesuiker en 2 theelepeltjes suiker.

Gebruik een bakvorm van ongeveer 20 cm en bekleed de bodem met bakpapier. Maak de koekjes fijn, smelt de boter en doe dit samen met vanillesuiker. Vul hiermee de bodem van de bakvorm, druk aan en zet koel weg. Laat de vruchten ontdooien, fijn maken met staafmixer en door zeef doen. Helft hiervan in panetje warm maken (niet koken) en eventueel wat water en theelepeltje suiker toevoegen. Gelatine in kom koud water minimaal 5 minuten laten staan.

Ondertussen slagroom stijf kloppen met theelepeltje suiker, daarna mascarpone toevoegen en goed mengen maar niet te lang meer mixen! Warme vruchten saus van vuur afhaken, de uitgeknepen gelatine hierin oplossen, goed roeren, daarna de koude vruchtensaus er bij doen. De vruchtensaus is nu niet te warm meer, hiervan de helft bij de slagroom/mascarpone doen, goed doorscheppen zodat het roze wordt, dit op de koekbodem doen en de bovenkant gladstrijken. Hierover voorzichtig de resterende vruchtensaus gieten en minstens 4 uren in de koelkast op laten stijven. Eet smakelijk!

Gretha de Boer - Meetsma

Wat was het gezellig! Saakje Kroes-Kooistra, Wiesje Kokmeijer-Meetsma, Loekie Veenstra, Jacqueline Jepma, Harrie Waltje, en andere.

Fokje Fokkema, Gellie Veenstra, Aukje Dijkstra, Ykje van der Meer, Wieke van der Wal, Jellie Veenstra, Anja Kuipers, HendrikJan de Mooij, Saskia Noordhof, Janny Veenstra.

20-uurs diensten

De kampweekenden stonden bol van de spel- en sportactiviteiten. Vast onderdeel was het dierengeluidenspel in de duinen wat later op de avond werd gehouden in het donker. Vele deelnemers herinneren nog die activiteit want dat was spannend en vooral brullen en gieren van het lachen. Een dag Schier had een agenda van 3 dagdelen met speurtochten, volleyballen, voetballen, eten koken enz. Voor de leiding waren dit meerdere dagen van 20-uursdiensten, als het lukte om toch 4 uurtjes slaap te pakken...

Anneke van der Kooi

Durk Miedema aan het werk, maar... altijd met een sigaret! Met een groot gevoel voor humor als wapen was zijn praktische aanpak meestal succesvol. Tal van 'snoade' uitspraken zijn nog bekend. Over de organisatie van een klein wandelevenement zei hij bijvoorbeeld: "As alles meirint, ha wy in optocht".

Naar Schiermonnikoog

Ieder jaar ging in mei een groep uit It Koartling naar Schiermonnikoog als afsluiting van het seizoen. In de eerste jaren werd een grote kist met etenswaren en spelletjes met de vrachtwagen van Ate van der Meulen vervoerd. Wij verzamelden ons met onze spullen en fietsen bij It Koartling. Eerst op de fiets naar Lauwersoog, dan de boot naar Schiermonnikoog en dan op de fiets naar de kampeerboerderij.

De sterke verhalen hierover zijn legio! Stel je voor je bent met een stuk of 50 pubers van 14 tot en met 16 jaar op een kampeerboerderij. Op de ene slaapzaal liggen de jongens en op de andere de meisjes. En je mag niet oversteken. De leiding had daar de hele nacht de handen aan vol. Daarom was vaak een bezoek aan de Toxbar op het programma gezet met aansluitend een nachtspeurtocht. De meeste energie was dan wel op. Zo belandden de meesten uiteindelijk in de eigen slaapzak en hadden in ieder geval een paar uurtjes de ogen dicht.

Eens was er een vermetele jongeman die nog energie had. Hij was toch tussen de meiden beland en niet betrapt. Aan het ontbijt gaf hij groot op van zijn prestaties. De reactie van Durk bracht alle vormen van opwindning nuchter terug: "Ja, we hebben jou wel gezien, maar we dachten die laten we liggen. Bij hem kan het nog geen kwaad."

En dan moesten we weer terug naar huis. Op de boot werden de laatste guldens nog opgemaakt. Zodoende waren dan vaak meer mensen 'zeeziek' dan erheen. Het terugfietsen ging vaak langzaam. Een heel weekend opgewonden met elkaar op een eiland, weinig slapen, als het kon toch stiekem alcohol - het was uitputtend. Relaties waren gebroken en nog meer nieuwe ontstaan. Maar de groepsband was enorm versterkt.

Luuk Miedema

Sinterklaas in It Koartling, een jarenlange traditie

Het aantal keren dat de Sint naar It Koartling kwam zal niet ver van de 50 liggen, hij sloeg onze instelling zo goed als nooit over. Deze foto werd eind jaren '70 in de oude jeugdsoos gemaakt. De goedheiligman ging ook thuis op bezoek bij zieke Koartlingclubkindertjes. Dan tufte Sint rond door het hele dorp in de geleende 'Eend' van Jan Beerda. Die had namelijk een open dakje zodat de punt van de mijter geen deuk opliep en Sint zijn staf een keer niet brak, want die kon gewoon rechtop. Je zag hem dus van verre aankomen.

Van links af, boven: Harrie Grijpstra, midden: Harrie Dijkstra, Maaïke Sterk, Jan Beerda; onder: Wia Bouma.

Een greep uit het werkplan 1974-1975

In It Koartling waren jeugdclubs vanaf 8 jaar, tiener-soos voor 15-17 jaar en de oud-jongelingsvereniging. Een aantal dagdelen per week was de Instuif geopend. Met name werd op de vrijdag en de zondagmiddag daarvan graag gebruik gemaakt. In latere jaren ook instuif voor de schooljeugd. Een discogroep zorgde voor de muziek. De toneelgroep gaf regelmatig uitvoeringen. De werkgroepen Jongere en Oudere Jeugd coördineerden. Alle vrijwilligers werden begeleid door Durk en Anneke. Zij waren veel aanwezig en vaak de spil van de activiteiten.

De Miedema-manier

Durk Miedema wist dat je vechten wel kon verbieden, maar als jongens elkaars krachten willen meten dan gebeurt dat vroeg of laat toch. Na de kreet: "Miedema, twee jongens hebben ruzie", bleef hij rustig en stelde dan: Welnee, die ene jongen zei: Wolst slaen soms?, en die andere zei: Kom mar mei nei bûten. Die hebben geen ruzie, die zijn het met elkaar eens." Doodkalm liep hij dan naar buiten en bij aankomst waren de eerste klappen al gevallen. Hij stopte dan het gevecht en er volgde een gesprekje in het kantoor. De ruzie werd bijgelegd. De sanctie voor de jongens was dan een paar weken Koartling-verbod. En een paar weken later was alles weer vergeten en vergeven.

Wat ik mij zo herinner...

door Pieter Postma

(Dit is mijn persoonlijke beleving, namen en data weet ik niet meer, daar heb ik geen geheugen voor). Eigenlijk valt het mij tegen wat ik mij specifiek herinner. Het is een algemeen gevoel dat het bijzondere jaren waren. Vooral dat gevoel en de waarde van de onderlinge contacten zijn blijvende herinneringen.

De ‘Koffiebar’ was in die periode een succes (toen alleen nog koffie en frisdrank in een koffiebar!). Veel jongeren verzamelden zich er, het was heerlijk hangen met vrienden en vriendinnen met veel geleuter, tafelvoetbal, muziek luisteren, zelf platen draaien en... de meest diepzinnige gesprekken hoe de (weekend) avonden door te brengen. Achter het gebouw werd op het veldje voetbal en andere sporten. Natuurlijk met mooi weer buiten zitten. Voor het gebouw was de plek om op de stoep te showen. Met veel brommerlawaai elkaar imponeren. 100 meter wegscheuren en dan weer terug. Dit gaf wel klachten van omwonenden.

In het winterseizoen organiseerden clubleiders wekelijkse avonden voor de ‘jeugdclub’. In mijn geval met twee leiders die zo’n 12 jongens van 10 of 11 jaar een zinvol uurtje probeerden te bieden. In een seizoen was vooraf aan club ‘Kung Fu’ op tv. Een kungfu-monnik in het wilde westen op zoek naar een verdwenen broer. Natuurlijk met de nodige vertraagde vechtscènes. Gevolg: het eerste kwartier club was uitrazen door alle scènes na te spelen. Als de adrenaline wat minder hoog was konden we met ons programma beginnen. Uitwisselingen met een andere koffiebar uit de omgeving waarbij een heel wedstrijdprogramma werd afgewerkt met spellen. Aan het eind van de avond was er een winnaar (deden we wel aan gelijkspel?) en op naar een vervolg of revanche bij een andere koffiebar een paar weken later.

Door verhalen van anderen zal er wel veel meer boven komen drijven... Ik ben benieuwd.

Oliebollen bakken, een feest

In de jaren ‘70 en ‘80 werden op oudjaarsdag in It Koartling genoeg oliebollen gebakken om het grootste deel van het dorp te kunnen bedienen. Voor de medewerkers een gezellig feest waar naar uitgekeken werd. De oliebollenactie spekte bovendien de kas. Een originele stunt met een brandweerwagen werd tijdens de actie van 1971 uitgevoerd (foto onder). Zelfs dagblad DeTelegraaf gaf er aandacht aan.

Door veel zelf te doen werd de nieuwe soos ingericht. Op 5 oktober 1977 kreeg It Koartling een nieuwe ‘diskotheek’ die met champagne werd geopend. De geluidsinstallatie stortte maar liefst 2x50 Watt op de dansvloer. Ook werd de soos opnieuw ingericht met gezellige zitjes. Dit kreeg de bijnaam ‘de joephoeke’. ’s Avonds stonden 150 bezoekers op de 65 vierkante meter.

Natte uitdaging

Tegenwoordig is social media de verspreider van gevaarlijke spelletjes, maar in de 60’ en 70’er jaren was er opeens ‘Challenge’: wie kan in de kortste tijd de meeste glazen water drinken. Op een avond draaide ik bardienst en Durk was buiten het gebouw. Ik werd ik in de keuken geroepen en daar zit een jongen op de vriezer glazen water naar binnen te werken. Een stel toeschouwers moedigden hem aan. Hij was bezig aan z’n elfde glas in twintig minuten en zat rillend en asgrauw op de vriezer. Dat leek mij niet erg verstandig en haalde Durk erbij. Hij kon de race stoppen. Ik hoorde later dat zoiets levensgevaarlijk had kunnen worden...

Pieter Postma

Keten in It Koartling

Op de fiets voorop Jappie Pilot, Marinus Verheul op het stuur, Annie Terpstra op de stang en Margreet Kuipers op het zadel. Achterop is onbekend.

De dependance

Privé en werk scheiden? In de jaren ‘70 was dat een rare gedachte. Als zoon van Durk Miedema had ik een leven waar veel Koartling in zat. De scheiding tussen het één en het ander was vaak ver te zoeken. Voor mijn zussen en broer zal dat niet anders geweest zijn. Als ik iets had uitgevreten op school, dan hoefde ik dat thuis niet te vertellen. Durk had dat allang in It Koartling gehoord. Hetzelfde als ik een meisje leuk vond. Dat wist hij misschien eerder dan ik dat voor mezelf wilde erkennen. Op zich wel praktisch, want thuis was niet veel tijd om dat te bespreken.

Want als Durk alle uren die hij in It Koartling stak ook betaald had gekregen, dan was hij rijk met pensioen gegaan. In Buitenpost kon je het begrip ‘liefdewerk-oud papier’ letterlijk nemen. It Koartling haalde eens per maand oud-papier. Links of rechts bleef er dan wel eens wat staan. Vaak kregen we dan op zaterdag om vijf uur een telefoontje en ging de aanhanger achter de auto. Ik hielp vaak alles in- en uit- te laden. Oud papier genoeg, maar ‘liefdewerk’ was bij mij dan allang uit het zicht verdwenen.

It Koartling was op zes avonden in de week en op zondagmiddag geopend. Dus soms was It Koartling dicht. Wat moest je dan? Dat was eenvoudig op te lossen: ons huis leek vaak op een dependance van It Koartling. De woonkamer zat vaak vol met jongeren, de keuken werd soms erbij betrokken. Redenen om even aan te komen waaie waren er genoeg. Mijn moeder was dat soms zat, dan werden beperkingen uitgevaardigd. Maar dat werkte nooit lang. En als ze niet binnen zaten, dan werd het zondagmiddagmaal verstoord door jongeren aan de achterdeur die vroegen om de sleutels omdat ze ‘iets’ moesten in It Koartling. Over het algemeen kregen ze dan een sleutel mee. Durk was goed van vrouwen en vaak werkte dat prima. Maar het remde het bezoek aan ons huis niet echt af.

Luuk Miedema

It Koartling deed altijd zelf veel aan het vinden van geld voor haar activiteiten. Jarenlang werd de OPA, dit is Oud Papier Actie gehouden. Eerst met tractor en wagen, in 1981 zelfs met een vuilniswagen.

De stoel

Naast het bezit van de oude tuinbouwschool hadden de oprichters duizend ideeën, een beperkt budget en nul ervaring. Dus gingen ze eerst in andere dorpen kijken waar men al wat ervaring had met ‘jeugdhonken’. Men ontdekte dat het meubilair en verdere inrichting hufterproof moest zijn. Dus moest dit degelijk worden aangepakt. Het eerste idee was om zelf stoelen te maken. Architect Nanning Bulthuis zorgde voor een ontwerp. Aanemer Wiebe de Haas zaagde, timmerde en verlijmdde het stevige hout, totdat het leek op het ontwerp. Ambtenaar Jurjen Adema zette het prototype op zijn kamer in het gemeente huis om te zien hoe de stoel zich hield in een droge ruimte. Na een paar weken begon de stoel ongelofelijk krom te trekken. Het commentaar van Wiebe: “Dy stoel koe it net langer ferneare mei al dy amtners dy’t der oerlizze. Hy tocht as gjin ien hjir wat docht, dan moat ik sels mar ris oan it wurk.”

Luuk Miedema

‘Jeugdgroep (heren afd.) voor volleybaltoernooi’, is het originele bijschrift van de foto. Gemaakt ergens in de tweede helft van de jaren ‘70. Met onder meer Koos van der Wijk, Piet de Vries, Anneke v.d Kooi, Jappie Pilat, Marinus Verheul, Harrie Dijkstra, Lammert Kloostra, Maaïke Sterk, Tineke Bergsma, Siebe Jan Hiemstra, Bert Harmens ?, Dick Jonker, Theo de Vries, Tjerk Wiersma.

De winter van 1979

Begin februari legde een ware sneeuwstorm het hele noorden van ons land lam. Op 13 februari was het door ijsel al spekglad. In de daaropvolgende nacht en woensdagochtend 14 februari viel veel sneeuw met harde wind en vorst. Het openbare leven viel grotendeels stil. Wegen waren onbegaanbaar en het openbaar vervoer viel uit. De hulpverlening kwam langzaam op gang. In onze omgeving werd zelfs het leger ingezet om een trein en haar passagiers uit de sneeuw te graven. ‘Binnen blijven’ werd het devies op radio en televisie.

Ook in Buitenpost was de situatie moeilijk. Binnen het dorp kon nog wel gelopen of de slee worden gebruikt. Buiten het dorp waren velen verstoken van vervoer. Dat betekende dat ze geen boodschappen konden halen en ook was mogelijke medische hulp een probleem. Met man en macht werd sneeuw geruimd maar het bleef lang sneeuwen en hard waaien!

It Koartling speelde een grote rol in de hulpverlening binnen het dorp. Een contactcentrum werd ingericht en Omrop Fryslân deelde mee dat mensen die hulp nodig hadden, al ging het om een boodschapje, naar It Koartling konden bellen. Daarna werd met vrijwilligers geprobeerd de mensen te bereiken en de assistentie te verlenen waar ze om vroegen.

Zo kwam hulp op gang om spullen te bezorgen of sneeuw te ruimen bij mensen die dat zelf niet konden doen. Ik herinner me een tocht met sleeën met noodzakelijke boodschappen naar de loods van de familie Pilat in de Mieden. Voorwaar onder die omstandigheden geen gemakkelijke opgave. De situatie heeft zeker tot het weekend geduurd. Toen was het sneeuwen al wel gestopt, maar de hoeveelheid sneeuw was gigantisch en het ruimen daarvan een hele klus.

Marten de Vries

Afgekoppelde toiletten

In 1975 startte de verbouwing van It Koartling. Dat was een ingrijpende operatie en het betekende ook dat rekening moest worden gehouden met haar activiteiten. De bouwlui moesten met de medewerkers afstemmen wat de stappen waren in de bouw en wat dat voor de activiteiten betekende.

Tijdens een bestuursvergadering in september 1975 vroeg Durk Miedema informeel aan bestuurslid Nanning Bulthuis, die nauw bij de bouw betrokken was als architect, wanneer de toiletten afgekoppeld gingen worden van het riool. Dan kon hij daar rekening mee houden en toiletten zo nodig op tijd sluiten. Geheel verbaasd gaf Bulthuis aan dat de toiletten twee weken daarvoor al waren afgekoppeld van het riool...

Niemand begreep waar in die twee weken de urine en uitwerpselen met bijbehorende geur waren gebleven... Dat bleef in raadselen gehuld, zelfs bij de bouwers en de architect. Als noodvoorziening heeft men toen de toiletten gekoppeld aan een oude olietank, ooit gebruikt voor de verwarming van het gebouw, die nog in de grond zat. Het was 1975!

Marten de Vries

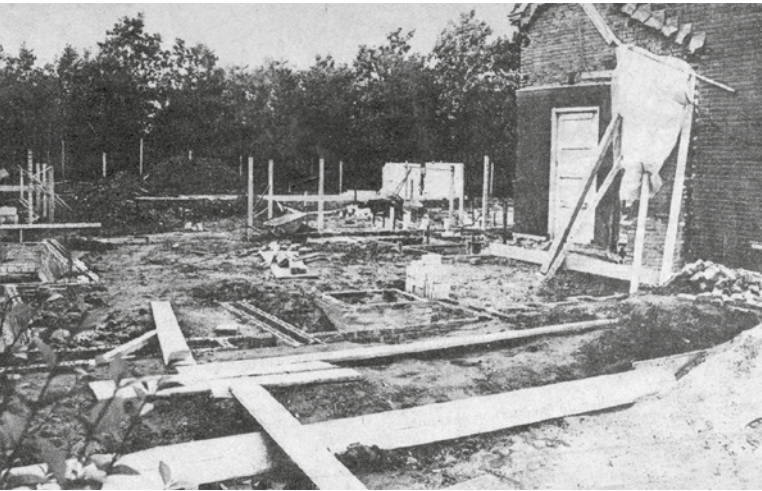
Record dakzitten in Buitenpost gebroken

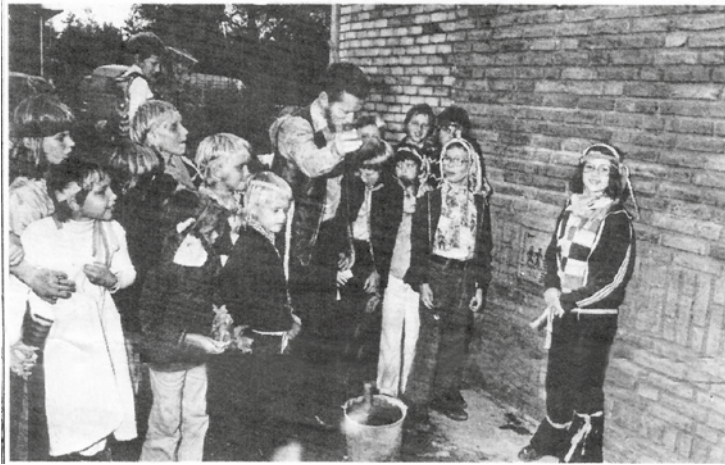
Ter gelegenheid van het 10-jarig bestaan van It Koartling in 1979 werd het record dakzitten gebroken. Van links af: Jan Beerda, Hendrick Kuiper, Hille Meetsma, Marten Bergsma en Tom Alma.

Eigen haar is goud waard

Bij de start van It Koartling in het oude gebouw van de tuinbouwschool werd snel duidelijk dat veel meer werkruimte nodig was. In 1975 kwamen de benodigde middelen daarvoor beschikbaar en het werd grondig aangepakt. Alleen het oude leslokaal bleef staan (foto onder), de rest werd nieuw bijgebouwd. Toen werd het fundament gelegd voor de prima accommodatie die in It Koartling nu is.

Eerste steenlegging bij „It Koartling” in Buitenpost

De symbolische, eerste steenlegging door kinderen met de hulp van voorzitter Jurjen Adema (foto boven). Durk Miedema had de steen gebakken die nu nog steeds in de hal te bewonderen is. Op 16 maart 1976 volgde de opening met ballonnen, een optocht en feest (foto onder).

De JAREN '80

Begin jaren '80 was een kentering merkbaar. Was tot dusverre alleen maar sprake van meer en beter, een economische recessie en een andere kijk op welzijnszaken veranderde dit. Het werk van It Koartling werd bovendien uitgebreid met Volwassenenwerk. Dit kon moeilijk onder de noemer Christelijk jeugdwerk vallen. Duidelijk werd - doorgaan met sociaal-cultureel werk (scw) betekende loskoppeling van de kerken en daarvoor in de plaats een algemene stichting. Het kostte de nodige energie en spanning voordat dat lukte. Bestuurslid zijn in die dagen was meer dan

vrijwilligerswerk! Bovendien waren alle bestuursleden uit de kerken afkomstig, met extra pijn als gevolg! Op 15 juni 1983 werden de nieuwe statuten ondertekend bij de notaris.

Een tweede ontwikkeling was dat niet langer de Rijksoverheid maar de gemeente verantwoordelijk werd voor de financiering van het sociaal-culturele werk. De lokale politiek bleek soms kritisch. Regelmatig werd geprotesteerd tegen bezuinigingen. De eerste koppen met zorg over de toekomst verschenen in de kranten.

It Koartling en protest, een jarenlange traditie

De jaren '80 waren een tijd van veel verandering, maar weinig werd als een verbetering gevoeld. Het eerste spandoek droeg de tekst: "Willem moet blijven". De functie van conciërge Willem van Kammen stond toen ter discussie. Dikwijls stelde de gemeente dat de kosten voor het welzijnswerk haar boven het hoofd groeide. Wellicht was dit niet zonder reden, maar in de ogen van het bestuur werd het scw vaak te veel tekort gedaan.

Door de jaren heen kreeg protest verschillende vormen. Een paar keer werd bij het gemeentehuis betoogd. Talloze malen werd overleg gevoerd met ambtenaren en wethouders. En niet te vergeten de raadsleden. Een opmerking van twee van hen over de werksituatie, "hijr sakket ús de broek fan ôf", staat in het geheugen gegrift. Dit alles had soms enig en vaak weinig succes.

Al in oktober 1986 werd geprotesteerd tegen bezuiniging op het sociaal-cultureel werk. Jongeren produceerden tijdens een raadsvergadering voor het Jeltingahuis harde muziek. Vergaderen werd bijna onmogelijk. De teksten op de spandoeken: "It Koartling dicht? De straat verplicht!" en "Geen koffie in It Koartling, dan pils op straat!".

Er was wel eens wat te halen

De cursusmarkt, de vrouwenmarkt, de paasmarkt, de herfstmarkt, de kerstmarkt... Meestal hadden ze over belangstelling niet te klagen.

Ik vond er mijn partner!

Ik weet het nog goed. Op vrijdagochtend 9 oktober 1981 stapte ik de treincoupe binnen op weg naar de opleiding voor Kleuterleiders in Leeuwarden. Mijn grote liefde zat er al, maar dat wist ik toen nog niet. Ik mocht er van hem wel bij komen zitten. Maar ik ben doorgelopen want dat durfde ik niet. Bovendien ga je op die leeftijd niet naast een vreemde, maar wel erg leuke, jongen zitten. Maar hij bleef de hele dag in mijn hoofd zitten.

's Avonds ben ik naar It Koartling gegaan, zoals ieder weekend op de vrij-, zaterdag- en zondagen. Bij de uitgang van It Koartling stond 'ie er weer. Ik mocht er niet langs, ging niet op een vervelende manier hoor. Er was direct een bijzondere klik en kletsten honderduit. We hebben ook meteen weer afgesproken voor de volgende avond. We belden veel, mobiel was er nog niet natuurlijk. De 14e kregen we verkering (14-10-1981) en dat is uitgemond tot een huwelijk (01-11-1991) met een inmiddels 32-jarige zoon en ruim 43 jaar verder!

Mijn grote liefde ontmoet in It Koartling! Samen zijn we de trein ingestapt en zijn nog lang niet van plan om uit te stappen.

Jacqueline Schaafsma-Schippers

Concurrentie in het dorp?!

Een merkwaardige situatie ontstond in 1983. Toen maakte de gemeente bekend dat ze een tweede stichting voor Sociaal-Cultureel Werk wilde in Buitenpost. De oude openbare school aan de Schoolstraat kon dit onderdak bieden. De overgang van It Koartling van specifiek christelijk naar openbaar was de aanleiding. Durk Miedema was helder: "Voor een tweede stichting is volgens ons geen plaats", want het stak beslist. De tweede stichting kwam eind 1983 er toch, maar ze ontplooiden eerst geen activiteiten. De kwestie sudderde een aantal jaren. In 1987 kwam het tot een compromis en beide stichtingen werden samengevoegd. Totdat de 'âld skoalle' in 1991 kinderopvang werd had It Koartling daarmee zelfs twee gebouwen in beheer.

In de jaren '80 was het economische crisis. It Koartling werd betrokken bij projecten voor langdurig werklozen. De Meerpaal organiseerde de kaart- en biljartclubs, die goed werden bezocht.

De vrouw in de samenleving

De positie van de vrouw in onze maatschappij veranderde in de jaren '60. It Koartling nam daarin een voortrekkersrol. Bijvoorbeeld door de cursus Vrouwen Oriënteren zich op de Samenleving. Het betekende voor velen dat ze met andere ogen naar zichzelf en anderen gingen kijken. Er gebeurde nog veel meer. Zoals een manifestatie in It Koartling die door acht vrouwenorganisatie verenigd in de Vrouwenraad Buitenpost werd georganiseerd. Ze werd door honderden bezocht.

Vrouwenmanifestatie Buitenpost trok veel publiek

De werkgroep Jeugd en Alcohol was in It Koartling doende met preventie. Van links af op de foto: politiemann Zwart, Frans Kuipers, Durk Miedema, Jelle Vegter, Jan Kloosterman en twee onbekende personen.

‘Rockcentrum van noord-Friesland’

“Met hoe weinig centen toch veel plezier kan worden gemaakt, wordt in It Koartling in Buitenpost bewezen. Sinds vorig jaar is dit jongerencentrum met slechts enkele duizenden guldens actief met een oefenbunker en een poppodium. Sindsdien schieten de popgroepen in dit deel van de Wâlden als paddenstoelen uit de grond”. Dit schreef de Leeuwarder Courant in juni 1988. Voor It Koartling was muziek een belangrijk bindmiddel en het maakte actief.

De popbunker achterin het gebouw was een broedplaats voor bands. Op haar hoogtepunt werd daar bijna avond aan avond geoefend. Strawelte, Klinkhamer en the Amp waren namen die er ontsproten en zelfs meer dan lokale bekendheid kregen. Als extra prikkel werd bij de laatste verbouwing van de jeugdsoos geïnvesteerd in een kleine studio. It Koartling kreeg in de provincie de strelende bijnaam ‘het rockcentrum van noord-Friesland’.

De punkbeweging was zicht- en hoorbaar.

Klaas Land en Gea Mesochendorp in de bunker van It Koartling. Op de achtergrond ocfent een van de ‘bunkerbands’. (Foto Paul Janssens).

In december 1987 kopte de Leeuwarder: “In de popbunker van It Koartling wordt geen Dolly Dots gedraaid” (foto). Het grote aantal bands dat in de jaren ‘80 en ‘90 van de muziekvesting gebruik maakte gaf ook met regelmaat concerten achterin het gebouw, in de jeugdsoos. Later ook in de grote zaal voor in het gebouw. Het publiek genoot, maar een buurtgenoot meldde eens: “Man, wat een herrie”.

Zonder vrijwilligers, geen Koartling

Het is ondoenlijk ze allemaal te noemen. Vanaf het begin tot nu toe zijn er veel mensen geweest die zich zonder verdienste voor It Koartling inzetten. In de eerste jaren ging het bijna vanzelf. Wie de instelling bezocht had redelijk kans na langere of kortere tijd bij de hulptroepen te worden gevraagd. Bijvoorbeeld als clubleider, barmedewerker, gastheer/vrouw, schoonmaker, cursusleider of bestuurder. De drukbezochte barbecue’s aan het einde van het seizoen waren befaamd.

Door de jaren heen werd het lastiger om dorpsgenoten te vinden die wat vrije tijd konden missen. Het werd merkbaar dat de dorpsgenoten minder vrije tijd kregen. Bovendien veranderden de voorkeuren voor vrije-tijdsbesteding. Uit noodzaak verschenen in de loop der tijd regelmatig oproepen in de lokale media. En toch waren ze er en zijn ze er. Nu minder talrijk dan in het begin, maar samen hebben ze toch voor dit halve eeuw It Koartling gezorgd.

Van jeugdhonk naar jeugdhof

Onze vijftig jaren zijn een voorbeeld van het feit dat niets blijvend is. De overgang van gereformeerd naar ‘open’ jeugdwerk was de eerste omslag. De jeugd- en jongerencultuur was in de jaren erna een optocht van nieuwe trends en varianten daarop, vaak maatschappelijke ontwikkelingen op de voet volgende.

In de jaren ‘80 kreeg de punkbeweging vaste voet in It Koartling. Deze stroming binnen de jongerencultuur had wantrouwen tegen de bestaande politiek en eerdere populaire stromingen. De onafhankelijkheid van het individu stond centraal. De rauwe muziek en het taalgebruik weerspiegelden dit. Andere kenmerken waren ontevredenheid, verzet en andere manieren van ontspanning. Meer drankgebruik, ‘blowers’ en luidere muziek kwamen binnen de deuren. Het vroeg meer van de leiding, maar vanzelfsprekend kreeg ook de punker een eigen plek in het welzijnswerk.

Jammer genoeg voelde niet iedere jongere zich in het jongerenwerk thuis. En ook sommige ouders koesterden wantrouwen. Niet langer een jeugdhonk maar een jeugdhof? Hoewel It Koartling nog steeds een-plek-voor-iedereen was waar beslist duidelijke regels waren, werd ze vaker gemeden. Een lastig imago had wortel geschoten. Het bleef een tijdlang aan onze naam kleven.

Sipko Postma stuurde ons enkele foto’s met dit bericht: “Ik zag je oproep op Facebook en ben even in mijn foto archief aan het graven geweest. In de bijlage wat foto’s van optredens die we verzorgd hebben in het Koartling eind jaren ‘80 met de band Sixstream en later Sweat. Legendarisch voor ons was het optreden samen met een Russische band Televizor en gezamenlijke optredens met Strawelte en the Amp waarin we nummers van elkaar coverden.

Een mooie tijd waarin we iedere vrijdagmiddag en avond in de soos te vinden waren en ook op zondagmiddag altijd aanwezig waren. Gebruik maakten van de oefenbunker en demo’s opnamen. Later hebben we ook nog wel in It Koartling opgetreden om de bandjescultuur weer wat op te krikken, wat jammer genoeg niet lukte. Al met al een prachtige tijd die ons gevormd heeft en impact heeft gehad op onze levens”.

Kinderwerk, plezier voorop

Spetterend kinderwerk, meestal figuurlijk en op deze foto letterlijk, was jarenlang het werk van veel vrijwilligers. Helemaal rechts Joke de Vries.

Kangoeroe-city

In de zomer stond het werk niet stil van It Koartling. Vaak werden vakantieactiviteiten voor de kinderen georganiseerd. Soms meerdaags en altijd met veel spel en sport. Begin jaren ‘80 verrees een kinder-bouwdorpje op een terrein bij de ijsbaan (foto onder). Het moest uiteraard een naam krijgen. ‘Kangoeroe-city’, werd geopperd. Het verwees met wat humor naar de toen gangbare bijnaam voor de nieuwe, kapitaalkrachtige wijk ernaast in aanbouw, Molenerf-noordwest. Want, ging het rond in het dorp: “Lege buidels, grote sprongen”. Kleine kinderen hebben grote oren.

Een speldje van verdienste... It Koartling heeft ook een klein ereteken waarmee ze medewerkers onderscheidt die zich bijzonder hebben ingezet. Maar het staat vast dat niet elke medewerker die het verdiend had er ook een heeft gekregen. Symbolisch, bij deze alsnog.

Anneke van der Kooi vertelt

Anneke van der Kooi is een tweede naam die verbonden is aan It Koartling. In november 1974 ging ze er als jeugd- en jongerenwerker werken. Begin jaren '90 vertrok ze naar de nieuwe Federatie Sociaal Cultureel Werk Achtkarspelen. Anneke vertelt: "In de advertentie stond: "We willen je vooraf waarschuwen dat er veel werk op je ligt te wachten. We hebben nu al meer dan 2500 bezoekers per maand. Het zijn vooral de jeugdclubs die je dringend nodig hebben." "De eerste werkdag herinner ik me nog als de dag van gisteren. Ik werd in de jeugdsoos geridderd in de orde van de 'Koartlingkoffiepot'. Het was een eerste kennismaking met bezoekers, vrijwilligers en collega Durk Miedema, die in 1968 met anderen It Koartling had opgericht. Hij was een gedreven, zeer creatieve werker met een grote dosis humor.

In It Koartling heerste een relaxte sfeer. Na schooltijd en vroeg in de avond waren er kinderinstuiven en jeugdclubs. 's Avonds en in het weekend het tiener- en jongerenwerk. Jongeren hadden óók de toneelgroep, hun Koartlingkrant, de Koartlingsjongers en ze maakten muziek in de popbunker. Overdag waren er activiteiten voor volwassenen zoals de volksdansgroep, de fotoclub en tal van taal- en creativiteitscursussen. We gingen aan de slag met de emancipatie van meiden en vrouwen. En via 'De Meerpaal' richtten we ons op de participatie van schoolverlaters en mensen met afstand tot de arbeidsmarkt.

Dankzij het werk kreeg ik gemakkelijk contact en ingang bij mensen die het moeilijk hadden. Hen kon ik dan helpen en soms was het nodig om ze in contact te brengen met een hulpverleningsinstelling. Door al die drukte was het gebouw vaak rommelig. Gelukkig hadden we een schoonmaakdienst en de hulp van vrijwilligers"

Terugkijkend: "Ik heb veel bewondering voor de inwoners van Buitenpost dat ze It Koartling hebben weten te behouden. Ik kom nog vaak mensen tegen die met veel plezier terugdenken aan de tijd dat ze in It Koartling kwamen. Ik hoor ze dan zeggen dat ze in It Koartling het gevoel kregen dat ze erbij hoorden. En ja, ze waren er vrijwilligerswerk gaan doen en niet vanwege die oproep van een professionele organisatie. Wel omdat ze het leuk vonden dat ze er voor werden gevraagd door eigen mensen in het dorp.

En samen met anderen iets voor elkaar en voor het dorp betekenen is gewoon leuk. Gewoon omdat dat goed is, ook voor jezelf. Het gaf hen de gelegenheid om sociale contacten te krijgen en relaties aan te gaan. Het gaf de mogelijkheid om activiteiten te leren organiseren, leiding te geven aan groepen of bestuurswerk te doen.

Van wij naar ik

In de loop van de jaren '80 werd het 'ik-tijdperk' een nieuw begrip. Ook de Buitenposter werd individualistischer. Minder 'wat zullen we samen doen' en meer 'wat kan ik er halen?'. Een

ontwikkeling die positief en negatief was. Het had zijn weerslag op veel van het werk in It Koartling. Vrijwilligers werden steeds moeizamer gevonden en het aantal nieuwe initiatieven nam af.

Weerbaarheid voor meiden

It Koartling was een werkplaats voor meer zelfbewustzijn en weerbaarheid. De 'meidengroep' was een voorbeeld daarvan. Dat sommige meisjes zich "als een stuk vee" lieten behandelen was in 1982 de aanleiding voor de bedenkers om ze op te zetten. In juli 1983 stond de groep uitgebreid in de Leeuwarder Courant.

Meidengroep Buitenpost: „We praten vanuit de dingen die we zelf meemaken”

Gezelligheid en meer voor ouderen

Op de 'eerste steen' in de hal staat uitdrukkelijk jeugdcentrum. In de jaren '80 werd de keuze gemaakt om iedereen, dus ook de volwassenen, te bedienen. Het cursuswerk ontstond. Maar ook bijvoorbeeld volksdansen, borduurgroepen en ontmoetingsochtenden voelden zich er thuis.

De bloemschikcursus in de jaren '80.

Het einde van een tijdperk

Op de relatief jonge leeftijd van 57 jaar moest Durk Miedema in 1987 al afstand doen van zijn plek in It Koartling. De grote waardering voor hem bleek uit de toespraken bij zijn afscheid. "Moai wurk, Durk" stond op een drinkbeker die hij kado kreeg. Zijn rechttoe-rechtaan-aanpak, soms niet diplomatiek maar wel effectief, had It Koartling ver gebracht. Het vertrek was zoet-zuur, van Durk zelf had het nog niet gehoeven. Maar reorganisatie met haar financiële gevolgen dwong tot de stap.

Durk tijdens de afscheidsreceptie. Links zijn vrouw...

Arjen Heidbuurt

De steeds kleinere rol van de agogen betekende dat die van de andere beroepskrachten belangrijker werd. In 1987 kwam Arjen Heidbuurt als beheerder in dienst. De onderhoud van het gebouw vroeg in zijn eerste jaren de meeste aandacht. Geleidelijk aan werd hij steeds meer vraagbaak, gastheer en aanpakker van alles wat maar nodig was. "Ik ben er om te faciliteren," was Arjen's motto, "ik help anderen om dingen in It Koartling te kunnen doen". Hij speelde een belangrijke rol bij verbouwingen, concerten en andere activiteiten. Hij bereikte in 2012 het 25-jarige dienstverband. Enkele jaren later werd de functie van beheerder wegbezuinigd.

Kinderwerk: eierdozen en veel creativiteit

Toen ik in 1988 begon met mijn vrijwilligerswerk in It Koartling deed ik de eerste jaren mee aan activiteiten van het kinderkwerk. De organisatie was in de goede handen van een drietal stagiaires en een vijftal vrijwilligers. Als enige man in het gezelschap was het even wennen... De aanwijzing die ik voor mijn eerste knutselmiddag meekreeg is mij bijgebleven: "We hebben niet veel geld tot onze beschikking, dus we moeten wel creatief zijn. Heb je misschien voor de komende woensdagmiddag nog eierdozen liggen? En misschien kun je ook wat houten knijpers missen?"

Een paar jaar later nam ik plaats in het bestuur als verantwoordelijke voor het kinderkwerk. Wat geld betreft bleef het altijd krap. Maar het was een jarenlange ervaring die ik niet graag had willen missen.

Johan Kootstra

ACTIVITEITEN

(COLLAGE VAN WERK VAN CURSISTEN HETTY COMBS)

Cursusoverzicht seizoen 2025 - 2026

Schaken voor volwassenen

Schaken is een prachtig oud bordspel, dat van jong tot oud beoefend kan worden en één van de bekendste denksporten die wereldwijd gespeeld wordt. Zodra men de basisregels onder de knie heeft kan het spel gespeeld worden, wat garant staat voor vele uren spelplezier. Met het spelen gaat het spelniveau omhoog en is het handig om met tips en trucs van anderen nog beter in het spel te worden. Een van de gebruikers van It Koartling is Schaakclub De Twee Kastelen (DTK). Dit najaar wil It Koartling, in samenwerking met DTK, weer een schaakcursus aanbieden op de woensdagmiddag of -in overleg met de deelnemers- op een ander tijdstip. Een ervaren schaaktrainer van DTK zal eerst aandacht besteden aan de loop van de stukken en andere basisregels om daarna aan-

dacht te schenken aan opbouw van de partij en tactische wendingen (trucjes). De lessen kennen een interactief karakter, stukjes verwerking van de lesstof met opdrachtjes en natuurlijk is er tijd ingeruimd om een en ander in spelvorm te oefenen. Als gezegd, de trainer is zeer ervaren met allerlei leeftijdsgroepen, zal de lesstof aan laten sluiten bij het niveau van de groep en kan anticiperen op niveauverschil binnen de groep. De cursus zal, bij voldoende belangstelling, in oktober starten. De cursus bestaat uit 6 bijeenkomsten. De kosten zijn € 70,- per persoon inclusief gebruik van materiaal en een kop koffie.

Voor meer informatie en inschrijving kunt u contact opnemen met info@itkoartling.nl of 0511-541214.

Borduur mee!

Zin in een creatief winterproject? (Her)Ontdek de eeuwenoude kunst van het borduren in een gezellige maandelijkse bijeenkomst in It Koartling. We beginnen met een proeflap en werken toe naar een persoonlijk project: een wandkleed of stoffen boek met bijvoorbeeld een geboortekaartje of jubileum als inspiratie.

De cursus is voor beginners en gevorderden met 6 maandelijkse bijeenkomsten van

oktober tot en met maart, iedere laatste woensdagmorgen van de maand. Er is veel ruimte voor eigen ideeën met begeleiding op maat.

Samen steken we herinneringen vast met naald en draad! Enthousiast? Meld je vast aan bij info@itkoartling.nl of 0511-541214.

Opvolgkursus Spaans

Wil je je kennis van het Spaans uitbreiden, omdat je graag op vakantie naar Spanje gaat? Of wil je de rijke cultuur leren kennen? Of gewoon als hobby en in groepsverband met de taal bezig zijn? Dan ben je komend seizoen weer op de juiste plek in It Koartling. De lessen zijn leuk en leerzaam voor iedereen die in het verleden al wat basiskennis heeft opgedaan. Er wordt op een interactieve en ontspannen manier lesgegeven,

zodat je de les met een lach op je gezicht verlaat. Natuurlijk moet er theorie worden geleerd, maar de nadruk ligt op conversatie. De lesavond is op woensdag, 19.30 uur en de aanvang van de 15 lessen is in oktober. De data worden zo spoedig mogelijk bekend gemaakt, maar geef je wel zo snel mogelijk op, omdat het vorige seizoen de cursus snel vol was. De kosten bedragen € 150,- voor de hele cursus.

Leer een taal, leer Engels

Vrijwel iedereen heeft in het verleden Engels op school gehad. We horen de taal dagelijks om ons heen, zowel dichtbij als op tv en veel liedjes worden in het Engels gezongen. Niet iedereen voelt zich vertrouwd om Engels te spreken. Zou je er weer wat gericht mee aan de slag willen gaan en je basiskennis willen uitbreiden, dan ben je komend seizoen welkom in It Koartling om in groepsverband op een ontspannen manier met elkaar te oefenen.

Er wordt op een interactieve en ontspannen manier lesgegeven en natuurlijk moet er wel wat theorie worden geleerd, maar de nadruk ligt op conversatie. De 15 lessen vinden plaats op de woensdagmiddag, 15.00 uur en beginnen in oktober. De kosten zijn € 150,-, inclusief materiaal en koffie/thee. De data vanaf oktober worden zo spoedig mogelijk bekend gemaakt. Feel free to join! Opgave: info@itkoartling.nl

Tekenen en Schilderen

Tekenen of schilderen leren? Of je vaardigheden oprispen of verdiepen? Op maandagmiddag kun je in It Koartling lessen volgen bij kunstenaar en vakdocent Hetty Combs (Combs Art School). De lessen zijn vooral traditioneel figuratief, maar ook is er aandacht voor modern abstract en intuïtief werk.

Naast veel praktijk krijg je ook theorie over techniek en materiaal, kunstgeschiedenis en kunstfilosofie. Ook staan er excursies naar verschillende musea op het programma. Kosten: € 225,-/10 lessen/strippenkaart. De lessen lopen van september t/m juni. Meld je aan voor een (gratis) proefles! Meer info en aanmelding bij: hettycombs@gmail.com of 06-16480635.

Luisteren naar muziek

Al jaren is dit een tophit in It Koartling. Ook dit seizoen wordt dit weer georganiseerd door Marianne Looijen. De start is op dinsdagavond 7 oktober. Verder is er in 2025 Luisteren naar muziek op 28 oktober, 11 en 25 november en reservedatum 2 december. In 2026 zijn de data: 6 en 20 januari en 3 en 10 februari, met als reservedatum 3 maart.

Er is altijd grote belangstelling voor de lezingen van de deskundige Rudolf Nammensma. In De Binnenste Buiten van augustus is hier meer over bekend gemaakt. De kosten zijn: € 70,-. Opgave en meer info over kosten via Marianne Looijen: looijencm@upcmail.nl.

Workshops in het nieuwe seizoen

Maak mooiere foto's!

Dit najaar worden weer vijf korte workshops fotografie in It Koartling gegeven. Daar kun je de juiste tips 'n tricks scoren om jouw foto's juist dát beetje extra te geven. Het maakt daarbij niet uit of je een "echte" camera hebt of dat je alleen maar met je smartphone fotografeert. De workshops zijn laagdrempelig en bedoeld voor iedereen die graag foto's maakt. In een ontspannen sfeer laat Jerry Tillema je zien hoe je jouw

foto's een boost kunt geven en daarmee scoort op je socials en bij je netwerk. De onderwerpen zijn: 'Fotograferen met je smartphone', 'Betere vakantiefoto's maken', 'De mens voor de lens', 'Foto's van activiteiten!' en 'Fotograferen om te verkopen'. Elke workshop bestaat uit twee opeenvolgende maandagavonden van 19.30 uur tot 21.30 uur en je kunt je per onderwerp opgeven.

Cursusdata

- Fotograferen met je smartphone 8 en 15 september
- Betere vakantiefoto's maken 22 en 29 september
- De mens voor de lens 6 en 13 oktober
- Foto's van activiteiten 20 en 27 oktober
- Fotograferen om te verkopen 3 en 10 november

De kosten zijn € 20,- per workshop. Voor meer informatie en opgave voor een workshop: e-mail: info@itkoartling.nl of telefoon: 0511 541 214.

Workshop Zentangle, ontspanning in een lijnenspel

Even een moment voor jezelf? Ontdek de rustgevende kracht van Zentangle: een eenvoudige en creatieve tekenmethode waarbij je stap voor stap patronen tekent. Je hebt geen tekenervaring nodig - als je kunt schrijven, kun je ook tanglen. Zonder vooropgezet plan laat je lijnen vloeien en al doende ontstaat een uniek kunstwerk. Het proces is meditatief, vermindert stress en brengt je in een fijne staat van rust en concentratie: de flow.

- Geen ervaring nodig
- Iedereen kan het

Op dinsdag 16 september en woensdag 17 september, 's avonds vanaf half acht. Voor de prijs hoeft je het niet te laten: €10,- Aanmelden op info@itkoartling.nl of 0511-541214. Voor meer informatie: <https://www.youtube.com/watch?v=8D1gjO9I85U>

Yoga-Nidra met dans

Spreekt diepe ontspanning je aan na fijne inspanning?

Ervaar een Yoga-Nidra-sessie, voorafgegaan door dans op dansbare muziek, gebaseerd op sjamanistische transdans. Yoga Nidra is een eeuwenoude geleide meditatie, welke je helpt naar een staat van diepe rust, ook wel de 'yogische slaap' genoemd. Door het dansen laat je je spanning los en zak je makkelijker dieper in jezelf, waarbij je dichter bij je intuïtie komt - daar gaan we wat mee doen.

Wat maakt deze avond bijzonder?

Zie het als een speels en verdiepend experiment! Je doet een ervaring op die je altijd kunt meenemen en opnieuw kunt toepassen. In veel culturen wordt dans gebruikt om toegang te krijgen tot het onderbewuste. Ook Yoga Nidra is een eeuwenoude methode om in diepe bewustzijnslagen te komen.

Bovendien, de diepe ontspanning ondersteunt herstel van lichaam en geest.

Voor wie: iedereen vanaf 20 jaar

Wat: dans - ontdek - ontspan

Waar: It Koartling

Wanneer: maandagavond 20 oktober 19.30 - 21.00 uur

Kleed je in makkelijk zittende kleding en warme sokken. Neem je eigen yoga-mat en een deken mee. Als je geen mat ter beschikking hebt, laat het weten, dan kun je er een lenen.

Yoga Nidra met dans

Mijn naam is Jop van Bragt, yogadocent, opgeleid bij Arhanta Yoga Alliance

WELKOM

Ontvang meer gegevens na aanmelding. Neem gerust contact op voor info: 06 131 80 388 - jopvanbragt@gmail.com - www.zonenwind.org

Activiteitenoverzicht

Ochtendcafé

Iedere week op dinsdagochtend van 9.30-11.30 uur, kosten: €2,50. Meer informatie: Hieke de Jong 06 1862 4506

Biodanza

Vanaf 3 september 2025 ben je van harte welkom om in te stromen in de wekelijkse Biodanza groep op de woensdagavond in It Koartling. Hiervoor is geen danservaring nodig, omdat er niet met pasjes wordt gewerkt. Biodanza betekent dans van het leven. Het gaat om het uitdrukken van de muziek, die heel divers is. Er wordt afwisselend alleen, samen met anderen en met de hele groep gedanst. Door middel van dans kun je in contact komen met levensvreugde, vitaliteit, ontspanning en je vermogen om genietend in het hier en nu aanwezig te zijn. Het is iedere woensdagavond behalve in de schoolvakanties en juli & augustus van 19.30 – 21.30 uur, inloop vanaf 19.15 uur. Na afloop is het mogelijk om een kopje thee te blijven drinken. Nieuwe dansers kunnen gebruik maken van het kennismakingsaanbod van 3 keer dansen (binnen 4 weken) voor € 45,-. Voor meer informatie zie de website van de VBN (Vereniging Biodanza docenten Nederland) waar Titi van Kammen lid van is: www.biodanza.nl/groep/11023 Aanmelden via email: titiabiodanza@gmail.com of telefoon 06 – 12663313.

Happy dance

Dansen alleen voor vrouwen, iedere derde donderdagavond van 19.30 - 21.30 uur. De eerste avond is 18 september. Vijf redenen voor een avondje Happy Dance: dansen maakt gelukkig, is de ideale work-out, is goed voor je hersenen, vermindert stress en boost je creativiteit. Ben je een vrouw van 40+ en hou je van muziek uit de jaren '80 en '90 en gezellig socializen met andere vrouwen? Informatie: Linda Wassenaar, 06 4783 6097 of info@stapnaarbeter.nl

Schaken

Schaakclub De Twee Kastelen speelt iedere week op vrijdagavond van 19.00 – 23.00 uur. Er is schaakles voor de jeugd en de leden spelen hun partijen. Informatie via mail: LEF.Nicolai@gmail.com

Dans op Recept

Dans op Recept is een stichting die danslessen aanbiedt voor mensen met een chronische ziekte. Elke vrijdagochtend van 10.30 - 11.30 uur zijn wij in It Koartling met docente Trijntje de Vries. Iedereen kan meedoen, het maakt niet uit welke leeftijd, gender of niveau je hebt. Het maakt ook niet uit hoe je beweegt, als je maar beweegt. In de lessen wordt de nadruk gelegd op veerkracht, eigen regie en het aanpassingsvermogen van de mens en niet op de beperkingen of de ziekte. De Stichting zet dans in voor mensen met Parkinson, niet aangeboren hersenletsel, MS en

chronische pijn. Het heeft een gunstig effect op zelfvertrouwen, kwaliteit van leven en motoriek. "Men vindt het fijn om onder lotgenoten te zijn en de saamhorigheid is groot". We beginnen of sluiten de lessen dan ook altijd aan de koffietafel. "Zo vormen we nog meer een veilige plek."

Meer informatie: www.dansoprecept.nl

Mail: info@dansoprecept.nl, tel: 0625190035 (meld je aan voor een proefles - ook is er ruimte om nog een groep te starten, neem daarvoor contact op met Dans op Recept).

Repair Café

Iedere 1e zaterdagmiddag van de maand van 13.00 tot 16.00 uur. Het Repair Café is een landelijke organisatie die in 2011 werd opgericht. Sinds oktober 2013 maakt het Repair Café Buitenpost hier onderdeel van uit en wordt er maandelijks een Repair Café in It Koartling gehouden. Het seizoen 2025-2026 wordt dus het 13e seizoen dat we aanwezig zullen zijn. Het gaat om repareren van spullen.

• Wat repareren we? Eigenlijk alles wat te vervoeren is naar It Koartling.

• Lukt het altijd? Natuurlijk niet, maar wel vaak!

• Waarom bestaan er Repair Café's? Omdat we vinden dat we minder moeten weggooien. Bovendien is samen repareren heel gezellig!

Ons motto is dan ook:

Weggooien, mooi niet! Kom ook langs!

De Húskeamer

De Húskeamer fan Bûtenpost is dé plek als je even de deur uit wilt voor een kop koffie, een spelletje, knutselen, hulp bij een knoop aanzetten of een luisterend oor. Nieuwe mensen leren kennen, nieuwe dingen leren? Andere mensen iets leren dat jij goed kunt? Iets moois maken? Samen bakken of koken en daarna gezellig samen opeten? Het kan allemaal in de Húskeamer!

De eerste en derde zondag van de maand van 15.00 – 19.00 uur. Meer informatie: Geeske Henstra, 06 3360 7587.

Parkinson Café Buitenpost

Buitenpost heeft een Parkinson Café. Het is opgericht door een aantal mensen die elkaar kennen van Dans op Recept, een activiteit die gericht is op chronische zieken met name Parkinson-patiënten. Leden van deze groep hebben het initiatief genomen tot de oprichting van een Parkinson Café. Daar zijn er zo’n 70 van in het hele land.

Het is een ontmoetings- en uitwisselingsplaats gericht op mensen met de Ziekte van Parkinson en hun naasten, partners of mantelzorgers. Gezien het aantal deelnemers voorziet het in een behoefte. In het najaar van 2025 zijn er nog twee bijeenkomsten gepland, op dinsdagmiddag 23 september en 18 november in de grote zaal van It Koart-

ling. We beginnen om half drie en de zaal is open vanaf twee uur. Valpreventie en ergotherapie staan op het programma.

Ook in 2026 willen we bijeenkomsten houden, steeds op de derde dinsdag van de maanden januari, maart, mei, juli, september en november. Wilt u op de hoogte blijven van de bijeenkomsten, stuur dan een mailtje naar info@parkinsoncafebuitenpost.nl of kijk op onze site: www.parkinsoncafebuitenpost.nl

Rick Weggen, coördinator Parkinson Café Buitenpost, 06-27 443 987

Suska

De eerste en derde maandag van de maand van 14.00 -15.30 uur, gratis, informatie: info@suska.frl of via het contactformulier op de website: www.suska.frl

KEaRN Activiteiten in It Koartling

Jongerenwerk

Bij het jongerenwerk van KEaRN draait het om de jongeren! In It Koartling organiseren we activiteiten voor kinderen, tieners en jongeren. Kom een keertje langs en doe mee!

Kinderactiviteiten

Iedere maand op donderdag is er een gezellige activiteit speciaal voor kinderen. Na de zomervakantie gaan we weer van start. Houd onze socials in de gaten voor de planning!

Tienerwerk (groep 7 & 8)

Voor tieners in Buitenpost en omstreken organiseren we samen toffe, leuke en sportieve activiteiten. Heb je een leuk idee of wil je iets organiseren? Laat het ons weten!

’t Stationnetje – Jouw plek, jouw toekomst

’t Stationnetje is er voor jongeren van 12 tot 30 jaar. Het is een plek waar je werkt aan jouw eigen doelen, op het gebied van:

- Persoonlijke ontwikkeling
- Studie of school
- Werk of vrijwilligerservaring

Als jij een doel hebt waar je aan wilt werken, helpen wij je op weg. Jij bepaalt wat je nodig hebt, wij ondersteunen. Op de woensdag van 13:30 tot 19:00 uur en op donderdagmiddag van 13:30 tot 17:30 uur is ’t Stationnetje geopend. Ook kun je hier meedoen aan MDT (Maatschappelijke Diensttijd) binnen ’t Stationnetje, iets doen voor een ander én jezelf ontwikkelen. Heb je vragen dan kun je contact opnemen met: Ruben Roodhart: ruben.roodhart@kearn.nl, 06-83671548 of Alie Klompmaker: alie.klompmaker@kearn.nl, 06-11214764.

Geen geld voor het bijwonen van een cursus of activiteit?

Er is het Volwassenenfonds Sport & Cultuur. Kijk voor meer informatie op www.volwassenenfonds.nl. Ook op het spreekuur van Suska kunt u informatie inwinnen, daar is de intermediair aanwezig die de aanvraag kan verzorgen.

Verhuur

Naast activiteiten en cursussen biedt It Koartling ook vergaderruimte, keuken, soos en een zaal voor ongeveer 75 personen, alles tegen een zeer redelijk tarief. De accommodatie kan worden gehuurd voor zakelijke, educatieve, feestelijke en privé-bijeenkomsten.

Daarvoor heeft It Koartling zeven divers ingerichte ruimtes beschikbaar. Hulpmiddelen zoals een beamer, digibord en geluidsinstallatie kunnen desgewenst worden gebruikt. Aan de bar in de ontvangstruimte kunt u ook gezellig zitten en een drankje bestellen bij onze gastheer Ton.

Ook iets doen in It Koartling?

It Koartling staat open voor mensen met ideeën voor sociaal-cultureel werk. Wil je een bijvoorbeeld een leuke cursus voor kinderen organiseren? Of een speurtocht of spokentocht? Alles is mogelijk in overleg met het bestuur. Ook voor de kleuters is er voldoende materiaal voor knutselen. Misschien heb je een idee voor een cursus of workshop? Zoek je ruimte voor hobby samen met anderen? Kortom: iedereen met een goed idee voor welke doelgroep ook; overleg met het bestuur en financiën zijn (meestal) geen probleem.

Geen vervoer?

Bent u minder mobiel of heeft u een andere reden waarom u vanuit ons dorp niet It Koartling naar It Koartling kunt komen? Wij helpen u graag! U kunt gebruik maken van dorpsvervoer de BUMO en It Koartling zorgt voor de vervoerskaartjes. Voor iedereen die wel It Koartling wil bezoeken, maar niet er kan komen!

Bezoek ook onze website!
www.itkoartling.nl

De JAREN '90

In de jaren '90 werd de rol van beroepskrachten verder ingekrompen en anders ingevuld. Niet langer opbouwwerk maar een soort 'sociale brandweer' die het blussen van maatschappelijke brandjes als taak kreeg. Van verbinders naar probleemoplossers. De Federatie voor Sociaal-cultureel Werk Achtkarspelen werd opgericht en trok de beroepskrachten samen in een kantoor. De professional kwam voortaan alleen nog langs om te ondersteunen. De vrijwilliger werd meer en meer de verantwoordelijke.

Wat gebeurde er veel!

Zelfs al waren de omstandigheden minder gunstig, toch gebeurde genoeg in It Koartling. Bij het voorbereiden van deze krant beseften de samenstellers hoeveel er in de jaren '90 eigenlijk gebeurde. We willen dat illustreren, zonder alles te kunnen benoemen.

Kinderwerk: elke woensdag knutselmiddag, vossenjachten en speurtochten, straatspeeldag, kinderdisco's, playbackshows, dierenkeuring, roefeldag, cursussen kleien, emaileren en het milieu, cursus kinderdansen, iedere herfst een theaterkaravaan, toneelclub, lampionnenwedstrijd, kinder-kook-kafé, carnaval, timmerclub, barbecues, de kinderraad en mede-organisator van de wandelvierdaagse.

Tienerwerk: meidenwerk, eigen disco's en instuiven, technische club voor meiden, disco's, weerbaarheidstrainingen, dansworkshops, scholierencafé en preventieprojecten drugs en alcohol.

Jongerenwerk: wekelijks enkele malen jongerensoos. Maandelijks popconcerten. Elke keer weer was het dan verbazen over de creatief-uitdagende en absurde namen van de bands die optraden, zoals Sexual OCD, MindCrime of PinkTurds in Space. Er waren drive-in-shows, luchtgitaarwedstrijden, popworkshops, indoor straatfestivals en de discjockey-cursus.

Volwassenenwerk: de Leren Omgaan met jezelf en Anderen-cursus, timmerclub, fotoclub, kookclub en Beter Bewegen. Een sportdag voor nieuwkomers in 1990. Gespreksavonden over geloof en samenleving.

Cursuswerk: de cursuswerkgroep volgde niet alleen gebaande wegen zoals taalcursussen Engels, Frans en Spaans of Tekenen en Schilderen. Ze wilde ieder seizoen opnieuw verrassen. Luisteren naar muziek, klassieke muziek dan wel, was in 1996 een experiment dat zich bijna dertig jaar heeft bewezen. Met bijvoorbeeld Noors borduren, ZelfWijn Maken, een Lampenkap Maken, Grimeren en Schminken en Pech Onderweg gingen de organisatoren ook buiten gebaande wegen. In de jaren '90 werd het cursusaanbod aan het begin van het seizoen gepresenteerd met een jaarlijkse cursusmarkt en een hobbymarkt.

Een thuis voor het hele dorp: de damclub, klaverjasclub, NVVH, Natuur en Milieuvereniging, volièrevereniging en vele anderen waren vaste gebruikers.

Lang kende It Koartling aan het begin van het seizoen, na de zomervakantie, een cursusmarkt. Deze foto is van rond 2005. Deze keer presenteerde ook Maskelyn zich, met achter de tafel Joke Bakker. In de linkerhoek mevrouw Vreeling met de cursus Frysk.

“Alleen voor jongeren...”

It Koartling is van elke Buitenposter, dat is altijd zo geweest. Jammer genoeg was deze boodschap begin jaren '90 bij sommige Buitenposters wat verloren gegaan. In de jaren '80 had de onmiskenbaar aanwezige jongerencultuur met punk en harde rock een stempeel achtergelaten. Toen en later gebeurde het regelmatig dat mensen nieuwsgierig maar met de nodige schroom voor het eerst binnenkwamen. Een sprekend voorbeeld gebeurde op een woensdagmiddag. Een grote groep kinderen was in de zaal enthousiast aan het dansen, in de hal kaartte een groep ouderen en de bloemschikgroep stond op punt van vertrek. Twee dames openden de voordeur, keken verschrikt en sloten hem weer snel. Nieuwsgierig schoot ik ze na en vroeg ze te kunnen helpen. “Nou, dat weten wij niet”, was het onzekere antwoord, “is dit toch niet alleen voor jongeren?”

Johan Kootstra

Wijke Wiersma

Wijke kwam in 1987 in dienst als schoonmaakster. In de loop der jaren werd haar aanwezigheid steeds belangrijker. Als assistent-beheerder maakte zij later vele uren, soms in de late avond of vroege nacht, vol in It Koartling. Zij bracht veel gezelligheid mee en had een groot aandeel in een frisse aankleding van het gebouw. Achter de bar had ze graag aandacht voor de gasten. Ook zij maakte het kwart eeuw vol en haar functie werd in maart 2020 eveneens het slachtoffer van bezuinigingen.

Sinterklaas had de wind er meestal goed onder in It Koartling. Die rol werd hier ingevuld door Ed Pols. Jellie Wierstra en Raymond Klok zijn de pieten, meester Dictus Benedictus nam de muziek voor zijn rekening en Koos de Bruine was het lijdend voorwerp.

Beroepskrachten en de stagiaires

Een omschrijving van het sociaal-cultureel werk is dat het “zich richt op het verbinden van mensen en het versterken van hun deelname aan de samenleving door het organiseren van educatieve en culturele activiteiten”. In de jaren '60 en '70 werd het uitgevonden en al snel volop gesteund. De Sociale Academie leverde de beroepsmensen voor de uitvoering. Zij konden vaak gebruik maken van stagiaires, die een half jaar of soms langer ervaring op konden doen. Ook had It Koartling een aantal jaren mensen aan het werk die in een project ervaring opdeden.

Begin jaren '90 verflauwde de interesse van de overheid in sociaal-cultureel werk en de ondersteuning werd steeds beperkter. Het vertrek van Durk Miedema in 1987 en Anneke van der Kooi begin jaren '90 markeerden die ontwikkeling. Niet langer had It Koartling meer eigen agogen die in haar geworteld waren. Er kwamen part-time opvolgers maar ook zij leden onder de bezuinigingen. Op het risico af niet iedereen meer te kunnen benoemen toch een aantal: Joep Steeman, Johan Steenhuis, Jan Posthumus, Bokko-Jan Huitema, Twan Belet, Koen van der Linden, Eddy ten Wolde, Daphne, Nynke, Willem, Jetty en Grejanne. Uiteindelijk verdwenen ze allen van het toneel. Aan hen heeft It Koartling erg plezierige herinneringen. Het was een gegeven dat ook zij roeiden met de riemen die beschikbaar waren. Per saldo betekende hun vertrek dat een stuk samenhang in het werk verloren ging.

Met weemoed wordt nog steeds teruggedacht aan de tijd dat It Koartling vaste betaalde krachten had. De mogelijkheden en het resultaat van haar werk was daardoor veel groter. De doe-het-zelf maatschappij maakte daar een einde aan. Deze foto is van 1992. Beheerder Arjen Heidbuurt en agoog Johan Steenhuis vullen de agenda voor de komende week in.

De woensdagmiddag-activiteit, een jarenlange traditie

In de jaren '90 was er nog geen continu-rooster op de lagere scholen. De woensdagmiddag was daarom h t vaste moment voor een kinderactiviteit. 's Winters binnen en in de zomer vaak buiten. De catering bestond uit een bekertje ranja met een koekje. De uitvoering kostte niet eens de meeste tijd. Een door Anneke van der Kooi geleid werkgroepje bedacht de plannen. Daarna werden uitnodigingen gemaakt, 300-voudig gekopieerd en bij de scholen bezorgd. De lokale kranten werden met een berichtje ingeseind en affiches kregen in het dorp een zichtbaar plekje. Een credo van It Koartling was ontspanning door inspanning. Samen plezier beleven in een zinvolle vrijetijdsbesteding.

Het ouderwetse, eenvoudige knutselen en tekenen keerde begin jaren '90 op de woensdagmiddag regelmatig terug. Vaak werd geprobeerd dit af te wisselen met een thema, dans, film of theateruitvoering.

Op 4 oktober 1992 hield het kinderwerk een dierenkeuring. Het was die middag even een beestenboel in de grote zaal. Dierenarts Idema keurde en ook Ritske Hofstede was meer dan bereidwillig om zijn kennersoog over het kleinvee te laten gaan.

Protesteren in It Koartling ging niet altijd over It Koartling. Tijdens een vossenjacht begin jaren negentig werd het spandoek "Weg met Ritzen" getoond. De bezuiniging op de studiefinanciering door onderwijsminister Ritzen was het doelwit. Van links af: Bert Kingma, Jella Numan, stagiaire Klaasina, Sietse van der Valle, jongerenwerker Eddy ten Wolde en agoog Johan Steenhuis.

Foto rechts: de activiteiten trokken veel kinderen naar It Koartling. Soms waren dit er wel wel veertig of vijftig, zoals op deze foto uit het begin van de jaren '90.

JEUGDSOOS IT KOARTLING

Je bent jong, er is niks op de tv, buiten is het koud. Gelukkig is de jeugdsoos van it Koartling bijna elke avond open. De jeugdsoos is er voor alle jongeren van 12 t/m 18 jaar uit Buitenpost en omgeving. In de jeugdsoos hoef je je niet te vervelen, je kunt er poolen, kaarten, darten, dansen, praten enzovoort.

Openingstijden: Jeugdsoos It Koartling

Maandagavond	hardline soos, deze soos is voor iedereen die zich alternatief cool voelt want de muziek is vet cool.	aanvang 19.30 - 22.00 uur
Voel je je niet zo dan ben je ook welkom.		
Dinsdagavond	trance day	aanvang 19.30 - 22.00 uur
Woensdagmiddag	scholierencafe	aanvang 15.00 - 17.30 uur
Woensdagavond	soos	aanvang 19.30 - 22.00 uur
Donderdagavond	soos	aanvang 19.30 - 21.30 uur
Vrijdagavond	speciale avond	aanvang 19.30 - 23.00 uur

Met het weekend voor de deur, het wordt steeds drukker en gezelliger

Sietse van der Valle was 25 jaar lang een vaste klant en kracht in It Koartling. Hij leegde prullenbakken, bracht lege flessen weg en hielp een handje waar dat kon. De foto is uit 1990.

"It Koartling" zoekt versterking!

U heeft vast wel eens iets gehoord of gelezen over "It Koartling" in Buitenpost. Bijvoorbeeld toen we in het nieuws waren met onze nieuwe jeugdsoos of toen ons nieuwe programma verscheen van algemene cursussen en activiteiten voor kinderen. "It Koartling" is een zogenaamde plaatselijke instelling van sociaal-cultureel werk en draait vooral op vrijwilligers. "It Koartling" heeft nieuw bloed nodig. Wij zoeken niet alleen nieuwe bestuursleden, maar ook vrijwilligers die cursussen organiseren, die het kinderwerk in goede banen leiden of die iets voor en met de wat oudere jeugd willen doen. Echt, wij zitten te springen om nieuwe mensen! Mensen die een paar uurtjes vrij willen maken voor het broodnodige sociaal-cultureel werk in ons dorp, kunnen bij ons te kust en te keur. Doeners en denkers: Beide zijn van harte welkom. Help ons uit de brand!

Inlichtingen:
Meine Hamstra, tel. 543297

Dit is een oproep die nooit is vergrijsd. Nog steeds zijn mensen die zich willen inzetten voor It Koartling, en dus het dorp, meer dan welkom!

Flippers en toppers

It Koartling heeft nog steeds een biljarttafel, smachtend naar gebruikers. Vroeger had ze ook een tafeltennistafel, voetbalbak, volleybalnet en voetbalgoals. Ouderen waren gecharmeerd van de sjoelbak. Voor jongeren was de flipperkast onweerstaanbaar. Eén stond in de soos en een tweede in de hal. Ze werden door een bedrijf verhuurd, de gulden inworp was hun verdienste. Tot in 1999 de kasten verdwenen werd daarachter gezweet, gezocht, gehijgd, gejuicht en gescholden. Sommigen speelden zich zomaar blut, enkelen waren tovenaars. Zij wisten geconcentreerd en met soepel bewegen de kast luidruchtig en langdurig tot leven te brengen. En dan op het eind, met nog die onmisbare duw op de juiste plek, werd een 'vrij spel' los gemaakt. Jaloersmakend.

Johan Kootstra

In de kijker

Laten weten wat er in ons gebouw gebeurt is belangrijk! Door de jaren heen zijn heel wat keren journalisten en tv- en radio-ploegen langs geweest om verslag te doen. Een eerste vraag was bijna altijd: "Vertel eens. Een Koartling, wat is dat?." Haar bijzondere naam heeft haar herkenbaarheid goed gedaan. En we doen mee aan de moderne media: onze website www.itkoartling.nl en Facebook-pagina zijn op internet te vinden.

In 1990 kwam VPRO-tv opnames maken van een Amnesty International werkgroep-vergadering. Het was Week van de Mensenrechten en Buitenpost was uitgekozen om het werk van de werkgroepen te illustreren. Aan de tafel, van links af: Tineke de Boer, Tonny Groenhuysen en Jannie Dijkema.

Het 50-uren festival in 1992

‘Afrika Nu’ was het thema van het 50-uren festival in 1992. Een marathon van 50 uur lang wakker blijven, een rijk menu aan activiteiten en per saldo een nuttig geldbedrag voor Afrika.

Een lucifersdoos voor de nieuwe soos

In 1995 stond het jongerenwerk voor een probleem. De oude, houten soos werd plots als te brandgevaarlijk afgekeurd voor verder gebruik. Geld voor een nieuwe soos had het bestuur niet. De jongeren ondernamen zelf actie. Voorzien van spandoeken brachten ze, tijdens een raadsvergadering in april 1997, op een raadsvergadering 400 handtekeningen bij de burgemeester. De gemeentelijke hulp werd geboden, onder het beding dat ook zelf geld gevonden moest worden. Lokale bedrijven en middenstand werden gevraagd bij te dragen. Een actie met lucifersdoosjes werd op touw gezet. Een stuk zelfwerkzaamheid werd het derde wapen. Bouwbedrijf Tamminga legde de basis voor het nieuwe gebouw. Beheerder Arjen en enkele, handige jongeren werkten af. Een grote klus die met succes werd afgerond.

Jongerenwerk is een vak

Aan motivatie had jongerenwerker Joep Steeman geen gebrek. Op zijn eerste soosmiddag in It Koartling stapte hij handenwrijvend op twee jongens af die onderuit gezakt op een bank lagen te chillen. “Jongens, wat gaan we doen?,” klonk het uitnodigend. Even was er stilte. “Nou, als we wat doen moeten, willen we ook wel naar buiten gaan hoor”, was het ontluisterende antwoord. Ongetwijfeld was het toen even slikken. Maar gelukkig hebben wij hem verder nooit ontmoet meegemaakt.

Lammert de Bruin: bouwen aan jezelf in It Koartling

Bijna 30 jaar geleden, in 1997, verliet ik Buitenpost om te gaan studeren in Zwolle waarna ik me settelde in het Gooi. En elke keer als ik in mijn geboortedorp terugkom, is er wel weer iets veranderd of erger nog: verdwenen. Mijn oude basisschool de Fakkels, de oude MAVO, het oude huis aan de Dr. Wumkesstraat of het huis daarna aan de Halbertsmastraat, het is allemaal met de grond gelijk gemaakt. Alsof ik met een tijdmachine niet dertig, maar honderd jaar vooruit ben geschoten, met als gevolg dat ik me ook minstens honderd jaar oud voel als ik door het dorp loop. “Hier stond mijn lagere school, hier stond mijn...” Ja, opa, we weten het, alles is nu weg!

1994 - Lammert playbackt en wint De Grote Prijs van It Koartling.

Maar één belangrijke plaats uit mijn jeugd staat nog fier overeind, nog net zoals het toen was; It Koartling. Ik kwam er voor het eerst tijdens een kinderfilmmiddag, The Goonies van Steven Spielberg werd er vertoond. Geschikt voor kinderen vanaf 9 jaar en ouder zegt de Kijkwijzer nu, maar die hadden we toen nog niet. De helft van de film heb ik dan ook niet meegekregen omdat ik mijn handen voor mijn ogen hield. Ondanks deze traumatische ervaring bleef ik daarna naar It Koartling komen om mee te doen aan bepaalde thema-middagen. Er werd geknutseld, er werden zakdoekjes gelegd (niemand zeggen) en ik geloof dat de goedheiligman er ook eens was.

It Koartling werd echter bijna een tweede thuis voor me toen ik naar de middelbare school ging en een “diskjockey cursus” ging volgen die gegeven werd door Klaas Kamminga. Hij leerde ons hoe je perfect een plaat moest starten (je moest het vinyl op de platenspeler met de hand bovenaan een halve slag terug naar links draaien en dan loslaten), hoe je het mengpaneel bediende, en het engste: hoe je een plaat aan- of af moest kondigen. Het waren allemaal best stoere jongens die zonder angst voor de microfoon coole platen van de Beastie Boys aankondigden. Toen ik aan de beurt was had ik een singeltje uit de bak gekozen van Raymond van het Groenewoud en kondigde bibberend aan dat ik ‘m ging draaien omdat mijn moeder ‘m zo leuk vond. Die jongens lachen natuurlijk, maar wat er toen gebeurde ben ik nooit vergeten. Klaas roemde mijn aankondiging vanwege de originaliteit, hij vond het de beste aankondiging van de avond en gaf daarmee mijn zelfverzekerdheid een ongekennde boost.

Ik geloof dat na twee avonden diskjockey cursus alleen Gerard Tiemersma en ik overbleven

omdat wij het echt leuk vonden. Gerard was meer de techneut en ik de entertainer en samen verzorgden we op vrijdagavonden al snel disco avonden voor jongeren tot 16 jaar. Op de basisschool maakte ik al een radioprogramma op cassettebandje (‘Radio Uno’), dat ik samen met Klaas Reinder Ekema presenteerde en tegen een kleine vergoeding verspreidde onder de leden van ons radiostation in de klas. Na een week moest je het bandje weer inleveren en maakten we er een nieuwe aflevering op. Als snel kwam daar een tijdschrift bij, ‘Crazy’. Tien à twaalf A-viertjes aan elkaar geniet met zelfgemaakte interviews, en foto’s gejat uit oude Hitkranten en Pop-foto’s. ‘Radio Uno’ sneuvelde uiteindelijk toen Klaas Reinder naar een andere school ging. Maar ‘Crazy’ bleef ik maken op de middelbare school en ik mocht de A-viertjes gratis kopiëren bij It Koartling. Je kon lid worden of losse exemplaren kopen bij de Dropshop, toen nog op de oude plek tussen de bibliotheek en de Friesland Bank.

Om mijn media-imperium compleet te maken startte ik samen met Gerard Tiemersma een drive-in show: ‘Sunny Star’, voor 15 gulden in te huren voor al uw feesten en partijen. Dit had het begin kunnen zijn van een mediabedrijf met John de Mol-achtige omvang maar het geld ging helaas telkens op aan nieuwe CD-singles en stroboscopen en rookmachines. Toch waren deze jaren in mijn puberteit in It Koartling belangrijke bouwstenen voor mijn toekomst. Want de begeleiding van Klaas Kamminga was niet alleen goed voor mijn zelfvertrouwen, zijn voorbeeld opende voor mij als puber ook een deur naar een wereld die tot dan toe heel ver weg leek in het Buitenpost van begin jaren negentig. Klaas Kamminga deed in die jaren wel eens de radiotechniek van The Magic Friends (een radioprogramma op wisselende locatie van Sjors Fröhlich en Peter Plaisier). Hij had er mooie verhalen over en ineens leek Hilversum niet meer zo ver weg als dat het tot dan toe voor mij altijd geleden had.

In de late jaren ‘90 was er actief jongerenwerk. Bijvoorbeeld was er vrijdagmiddags scholierencafé en ‘s avonds de soos. Op de foto van links af Jellie Wierstra, Klaas Kamminga, Peter de Bruine en Lammert de Bruin.

Op mijn 16e heb ik meegedaan aan een NCRV Paperclip Radiokamp, waar ik Sjors Fröhlich voor het eerst in levende lijve in de grote NCRV radiostudio zag. En toen wist ik het: daar wil ik werken! Op mijn 18e ben ik Journalistiek gaan doen in Zwolle, en op mijn 21e naar Hilversum vertrokken. Was dat zonder It Koartling allemaal gebeurd?

2000-2020 - op eigen KRACHT

Na de eeuwwisseling verzakelijkten de omstandigheden waarin het werk plaats moest vinden. Opbouwwerk werd door de overheid minder belangrijk gevonden. De professionele ondersteuning in ons gebouw werd verder afgebouwd. Alleen jongerenwerk bleef nog enigszins gespaard. Bezuinigingen waren jaarlijks een punt van zorg. De uitvoering van cursuswerk en kinderwerk kwam nu grotendeels neer op vrijwilligers.

Jeugd- en jongerenwerk, van hoofdzaak tot neventaak

Voor het jongerenwerk was er altijd de jeugdsoos. Lang werkte ze met een vrijwilligersgroep met een vaste kern en vaak wisselende samenstelling. Een rooster regelde hun bardiensten en activiteiten en regelmatig was er overleg met een bestuurslid. De jongerenwerker hield contact met de groep en liet op gezette tijden haar gezicht zien. De jongeren deden zelf het onderhoud van de jeugdsoos. Regelmatig werd de verfkwast ter hand genomen en alles voorzien van een bij de tijd passend kleurtje.

Gezelligheid maar ook voorlichting werd geboden. Regelmatig werden thema-avonden georganiseerd met films of gasten om de jeugd naar de soos te trekken. Dat had soms meer en soms minder succes. Want het werd merkbaar dat de jongere steeds meer op andere manieren zijn vrije tijd invulde. Soms leek het bezoek aan te trekken en ontstond er een harde kern van bezoekers. Dan weer was de belangstelling gering. De vrijwilligers deden hun uiterste best om er wat van te maken, maar het gaf teleurstelling. Een extra poging om nieuw leven erin te blazen was het organiseren van activiteiten in het dorp. Deze promotie van It Koartling leverde maar weinig op.

Een injectie van het Oranjefonds zorgde in 2011 nog voor een verbouwing van de jeugdsoos. Het gaf een impuls aan de vrijwilligers en de soos kreeg een frisse uitstraling. Toch bleven de bezoekersaantallen achter. Na 2012 nam de gemeente afscheid van Timpaan om, opnieuw, financiële redenen. Het budget voor jeugd- en jongerenwerk kromp verder in. Voortaan was een jongerenwerker, een ZZP'er, eigenlijk alleen een paar uur op afroep beschikbaar. In de praktijk werden die vaak gebruikt om met subsidies eenmalige projecten op te zetten, bijvoorbeeld een festival of popconcert voor jongeren.

De terugloop in de jeugdsoos in It Koartling ging verder na 2012, net als het aantal actieve vrijwilligers. Het bestuur gooide in 2015 de handdoek in de ring en besloot de jeugdsoos te sluiten. Bij de laatste verbouwing in 2016 werd ze bestemd als zaal voor alle gebruikers.

Vanaf ongeveer het jaar 2000 verplaatsten de concerten zich eenmaal per maand naar de grote zaal aan de voorkant van het gebouw. Ook bands van enige naam uit de regio kwamen graag langs. Het podium werd dan volgebouwd met steeds krachtigere luidsprekers. Beheerder Arjen maakte geluiddempende bakken voor de ramen, toch bleef het ingewikkeld. Hier laat de band Disintegrate de grote zaal trillen.

Kritische kinderen...

Niet alleen de burger werd in de aanloop naar de 21e eeuw mondiger, kinderen volgden dat voorbeeld. We merkten het tijdens een onvergetelijke knutselmiddag. 'Een vogelhuisje maken' stond op het programma. Zo'n twintig deelnemers was gebruikelijk, soms iets meer. Volkomen onverwacht werden we door meer dan 50 kinderen overrompeld. Het precieze aantal ging in de plotselinge commotie verloren. Haastig vertrok een vrijwilliger naar de HUBO om meer hout. In het zweet des aanschijns werd gezaagd en geboord om extra bouw pakketjes te maken. Een wachtende rij kinderen liet steeds luider van zich horen. Ik hoor nog een piepjonge, ontevreden klant morren: "Ik wil wel waar voor mijn euro hoor, anders bel ik met Kassa". Hoe we de meute toch tevreden kregen heb ik niet meer scherp. Meestal was het alleen maar gezellig op de woensdagmiddag, maar deze keer was het even anders. Kinderwerk, ook dat was soms hard werken.

Johan Kootstra

Kinderwerk bloeide

Het enthousiasme van een kleine groep vrijwilligers kan veel doen. Twee handenvol mensen organiseerden vijftien jaar lang voor de basisschoolkinderen wekelijks een rijk assortiment activiteiten. De knutselmiddagen gingen gewoon door, met niet langer een gulden maar een euro entree. Vossenjachten, disco's, carnaval, lampionnenkeuringen, instuiven, filmmiddagen, toneel - het werk stond als een huis. Maar vrijwilligers komen en gaan. Vertrek uit het dorp, werk en gezin hadden na een aantal jaren een aderlating en minder activiteit tot gevolg.

Hieke Nauta vermaakt kinderen tijdens het kindercarnaval in 2005.

De Kinderraad, ca. het jaar 2000, nadenken over het dorp...

De toneelcursus kwam terug. Docente Aukje de Boer geeft hier de kindergroep een warming-up voor een repetitie rond 2005.

De theaterkaravaan met voorstellingen waaraan kinderen mee konden doen, bracht tweemaal per jaar cultuur in en om het gebouw.

De dames van het cursuswerk hielden het dorp bezig

Halverwege de jaren '80 kwam er in Buitenpost iets nieuws van de grond: het cursuswerk voor volwassenen in It Koartling. Meerdere enthousiaste dames, en zo nu en dan een enkele heer, namen jarenlang de coördinatie op zich. Hun missie begon toen de Vrouwenraad het idee lanceerde om alle losse cursussen in het dorp te bundelen. Tot dat moment organiseerden de verschillende vrouwenverenigingen ieder hun eigen activiteiten.

De aftrap van een cursusseizoen was een bruisende cursusmarkt. Geïnteresseerden konden er kennismaken met een breed aanbod: van Quilten tot Pottenbakken, van Bloemschikken tot Edelsmeden. Het succes smaakte naar meer, en de dames gingen voortvarend aan de slag. Ze bedachten nieuwe cursussen, hielden contact met docenten en deelnemers, en stemden alles af met het bestuur van It Koartling.

Het mooiste vonden ze het contact met de vele mensen die langskwamen. "Het regelen en samen iets neerzetten, daar kregen we energie van," vertellen ze. In de beginjaren waren de cursusmarkten echte hoogtepunten. Later volgden de inmiddels legendarische kerstmarkten, georganiseerd samen met de middenstand en buurman De Kruidhof. Tussen It Koartling en De Kruidhof verrezen sfeervolle tenten, waar bezoekers genoten van kraampjes, muziek en lekkernijen.

Hoewel de werkgroep cursussen inmiddels is gestopt, leeft de traditie van leren en ontmoeten in It Koartling nog altijd voort. Tegenwoordig bieden cursusleiders hun activiteiten meer zelfstandig aan, waarbij It Koartling zorgt voor een gastvrij onderkomen. En met succes: cursussen als Luisteren naar muziek en Tekenen en Schilderen trekken nog steeds enthousiaste deelnemers uit het hele dorp en daarbuiten. In deze jubileumkrant vind je bovendien een speciaal bewaarexemplaar als inlegkatern: het cursusaanbod van It Koartling voor het nieuwe seizoen. Zo wordt de traditie van leren, creëren en ontmoeten in It Koartling trots voortgezet.

De cursuswerkgroep 2006, van links af: oudgediende en bij het maken van de foto afzwaaiende Lidy Plantenga, Jetty Kronenburg, Elly Kramer en de ook vertrekkende Sjoukje van Lune.

Over de laatste 50 jaar was in het cursuswerk het Tekenen en Schilderen altijd aanwezig. Op deze foto van de Schilderclub uit 2002 geeft leraar Gustaaf Rutgers uitleg aan ondermeer mevrouw Toxopeüs en Annet van der Horst. Op de rug gezien mevrouw Twerda.

Toeval en het cursuswerk

Ieder jaar werd voor de zomervakantie een nieuw cursusprogramma aangeboden. In de weken erna lukte het meestal vlot om cursisten en docenten bij elkaar te brengen. Tot dit een keer strandde bij de populaire cursus Fotografie. Ondanks de maandenlange moeite om in de wijde omtrek een geschikte leraar te vinden lukte dit maar niet. Moedeloos vergaderden de organisatoren begin september in het nog lege gebouw. Het punt om het dit keer maar af te gelasten naderde. Tot plots de deur door een jonge vrouw werd geopend met de vraag: "Wat gebeurt hier eigenlijk?" Na de uitleg bleek dat ze een fotograaf was en net in ons dorp was komen wonen. We hadden de jaren daarna weer een docent!

Johan Kootstra

Vast onderdeel van de dorpskrant

Begin 2000 kreeg It Koartling een vaste pagina in dorpskrant De Binnenste Buiten. Nog steeds is het een belangrijke manier om met Buitenpost in contact te komen. Een goed voorbeeld van hoe samenwerking werkt. De dorpskrant kreeg onderdak en It Koartling een eigen herkenbare plek in de maandelijkse edities.

(Be)Sturen, van wind mee naar tegenwind

In een kast in het vergaderlokaal liggen een aantal notulenboeken uit de beginjaren van It Koartling. Handgeschreven, later uitgetypt en ingeplakt, vertellen ze over de bevlogen start van de instelling. Vaak met de nodige humor en bruisend van ideeën en activiteit. Natuurlijk melden ze ook over verschillen van mening, problemen en uitdagingen. Maar oplossingen werden altijd gezocht en meestal gevonden. Ze geven een gevoel van een weg omhoog en voortdurende opbouw. Typerend voor de omstandigheden in die periode.

Ook de bestuursverslagen van de latere jaren zijn in verzamelbanden bewaard gebleven. Vanaf midden jaren '80 ademen ze echter een andere sfeer. De vanzelfsprekendheid dat het nog beter kon worden verdween. 'Bezuinigingen' werd een belangrijk thema. Met het geleidelijk verdwijnen van de vaste krachten werd een groter beslag op het initia-

tief van het bestuur gelegd. Meer moest worden verantwoord en menig slag om het geld werd met de gemeente uitgevochten.

Het maakte het bestuurswerk lastiger. En toch waren er altijd weer gemotiveerde mensen die het belang van It Koartling wilden verdedigen. Over de afgelopen 50 jaar kunnen wij minstens evenzoveel namen noemen van hen die, meestal langdurig, als vrijwillig bestuurslid It Koartling in beweging hielden. Met als leidende motivatie om te werken aan de dorpsgemeenschap. Het gaat te ver om ze hier allemaal op te sommen. Maar hun grote bereidwilligheid en inzet hebben de instelling overeind gehouden.

Toch willen we nog een aantal bestuursleden noemen die onlosmakelijk met de totstandkoming van It Koartling zijn verbonden: Jurjen Adema, Sjoerd Venema, Henk Verheul, Hidde Twerda en Dirk Gardenier.

Op 7 en 8 december 2001 organiseerden het cursuswerk voor de derde keer een succesvolle Kerstmarkt. In samenwerking met BUVO en de Kruidhof werden de gebouwen door een grote tent verbonden en volledig in sfeer gebracht. Een groot succes. Het gaf een blijvende impuls en er ontstond een nieuwe traditie. Op de foto van links af, staand: Lidy Plantenga, Jetty Kronenburg en Coky de Boer; zittend: kerstman Froucke Wiersma en Bote Wiersma van de BUVO.

Repair Café: Weggooien? Mooi niet!

“Koffiezetapparaat, stofzuiger of speelgoed kapot? Niet meteen weggooien. Misschien valt het nog te repareren”, dit is het credo van het RepairCafé. Naar landelijk voorbeeld startte André van der Laaken deze in 2013 in Buitenpost. It Koartling voorzag in gratis ruimte. Een standje op de jaarmarkt leverde de eerste vrijwilligers. Het eerste Café werd op 5 oktober 2013 feestelijk gestart. Meer dan tien jaar later draait het nog volop.

Onderdak voor vluchtelingenwerk

Vanaf 2015 maakte ook Vluchtelingenwerk veel gebruik van het gebouw. met taallessen en ontmoetingsochtenden. De foto is van een open dag.

Het Kom Erbij-festival

Vier jaar achter elkaar, in 2015, 2016, 2017 en 2018, organiseerde It Koartling het groots opgezette Kom Erbij-festival. Eenzaamheidsbestrijding was daarin het belangrijkste thema.

It lûd fan it doarp klonk via RTVNoF

In mei 2015 bracht het radioprogramma ‘It Lûd fan’ van RTVNoF een bezoek aan Buitenpost. De uitzending vond plaats in It Koartling. Ook de eigen meidenwerkgroep kwam aan het woord.

Meer regels

De brand in café De Hemel in Volendam had ook voor It Koartling merkbare gevolgen. De brandveiligheidseisen werden aangescherpt. De ‘rieten’ plafonds moesten vervangen, nieuwe vluchtwegen moesten gemaakt en inrichting aangepast. In de loop der jaren werden veiligheidsregels ook op andere vlakken dwingend. Bijvoorbeeld klaarovers bij drukke wegen tijdens kinderactiviteiten buiten, veiligheidsglas en geluidsisolatie, verplichte aanwezigheid EHBO, sociale hygiëne voor gastvrouwen en -heren en VOG voor medewerkers. Het maakt het werk voor de in hoofdzaak vrijwilligers er niet gemakkelijker op.

Opknappen en uitbreiden!

Rond 2015 leefde binnen het bestuur de wens om het gebouw een goede opknapbeurt te geven. En wie weet ook nog een kleine uitbreiding? Verschillende mogelijkheden werden onderzocht. Zelfs lag enige tijd een plan op tafel voor een samentrekking met het Kruidhofgebouw. Immers het accent van het werk ligt voor De Kruidhof in de zomer en voor It Koartling in de winter. De gemeente was er glad voor, het bestuur kon zich erin vinden en ook De Kruidhof was niet onwelwillend. Toch kwam het er niet van.

Het moest dus op eigen kracht. Door de grote inspanning van met name Hink en Wiep Speulman werd het benodigde geld gevonden voor een renovatie en zelfs een uitbreiding. Eind 2017 werd het startschot gegeven voor deze operatie. De toiletgroep werd verplaatst, achter de bar ontstond een kantoortje en aan de achterkant van het gebouw werd een fiks leslokaal bijgebouwd. De rest van het gebouw voelde de schilderskwast en werd bij de tijd gebracht. Voor It Koartling was het opnieuw een sprong vooruit. Met de zeven grotere en kleinere ruimtes kan nog steeds aan praktisch elke behoefte of vraag van een gebruiker worden voldaan.

Terugkijken in It Koartling!

Terugkijken op wat geweest is werd vaker gedaan. Zoals in 2015 toen het 40-jarig jubileum gevierd. Op zaterdag 27 juni werd een reünie gehouden voor bezoekers van It Koartling uit de 80’er jaren. Gezellig werd binnen en buiten bijgekletst (foto onder). Meer foto’s zijn nog te vinden op de Facebookpagina koartlinggoesback.

Halloween en de Hûnekop

Spannende gezelligheid troef in de soos tijdens Halloween in 2015.

Aan de organisatoren in de jeugdsoos lag het niet. Er werd het nodige uit de kast getrokken om jongeren naar de soos te halen. Op 1 mei 2015 speelde de populaire streekband ‘De Hûnekop’ in de soos.

Begin 2003 probeerde It Koartling skatende jongeren aan een eigen skatebaan te helpen. De jongeren deden verkoopacties en schreven petitities. Helaas mocht het niet baten.

NA 2020 - een SOCIALE BASIS

'De sociale basis' is een modewoord. In een steeds ingewikkelder maatschappij is, ook bij de overheid, de roep om meer gemeenschapszin vaker te horen. Burenhulp, buurtverenigingen en vrijwilligerswerk worden dan als voorbeeld gebruikt. It Koartling is dat natuurlijk bij uitstek. Het gebouw is en was altijd al beschikbaar voor gebruik door heel het dorp. Met een sterk sociale doelstelling.

Maar ook in een iets andere betekenis is It Koartling nu een 'sociale basis'. Op dit moment staat of valt veel met de initiatieven uit het dorp. Zonder vrijwilligers kan ze niet. Daardoor kan de instelling niet meer zijn dan een basis, een beginpunt waarop Buitenpost kan bouwen. Maar ook dan heeft ze nog veel te bieden. En ze heeft het vermogen om een belangrijke rol in ons dorp te blijven spelen.

En toen was er Corona...

De Coronaperiode van 2020 tot 2022 wordt in It Koartling herinnerd als een turbulente tijd. Telkens weer enthousiast de deuren openen, programma's starten en activiteiten plannen, om vervolgens – soms van de ene op de andere dag – het te moeten annuleren. Het gaf teleurstelling bij bezoekers, vrijwilligers en bestuur. Toch bleef de betrokkenheid groot: zodra er ook maar iets wél mogelijk was, gebeurde het. Begin 2022 kwamen veel cursussen en bijeenkomsten langzaam terug. Eerst met mondkapjes en 1,5 meter afstand. Later weer in de vertrouwde, bruisende sfeer. Facebook en de dorpskrant waren in die periode belangrijk om de Buitenposter op de hoogte te houden.

het bestuur, samen met de andere dorps- en buurthuizen in de gemeente, gesprekken over de subsidie vanaf 2023. De gemeente gaf aan de Sociale Basis te willen versterken. Inwoners en professionals meer laten samenwerken aan verbondenheid en onderlinge steun. Initiatieven van inwoners, vrijwilligers en organisaties zoals It Koartling spelen hierin een belangrijke rol. Zeker belangrijk, maar het vroeg wel veel aandacht. Die inzet had het bestuur liever gestoken in het werk binnen It Koartling.

Deze periode bracht wel nieuwe ontwikkelingen met zich mee. Zo arriveerde 't Stationnetje van welzijnsorganisatie KEARN in It Koartling. Het is een plek waar jongeren van 14 tot 30 jaar terecht kunnen om te werken aan hun toekomst: het maken van keuzes op het gebied van opleiding, werk en persoonlijk leven. It Koartling werd ook een warm thuis voor de dagbesteding voor volwassenen van Raderwerk.

Per saldo was het beslist een lastige periode. Maar het leverde wel het bewijs dat het draagvlak in Buitenpost voor een levendig Koartling groot is. De plek waar mensen elkaar kunnen blijven vinden!

Tegelijkertijd stond ook het voortbestaan van It Koartling onder druk. Ze kan niet zonder subsidie van de gemeente. Dat traject kende echter hobbels. Meer dan een jaar voerde

Veel energie voor minder energie

De hoge energielasten waren voor het ruim 70 jaar oude, grote gebouw feitelijk te veel. Het nieuwe energiebewustzijn gaf It Koartling de wind mee om hier verandering in aan te brengen. Met grote inzet en de nodige subsidies van bijvoorbeeld de Sinnegreide (foto)

is de afgelopen vijf jaar daaraan gewerkt. De isolatie van de grote zaal, zonnepanelen, een warmtepomp en slimme afstandsregelaars voor de verwarming waren investeringen die zich dubbel en dwars terugverdienden.

Vallen en weer opstaan

Besturen gaat niet altijd over rozen. In januari 2023 werd dat door It Koartling ondervonden. Een onverwachte sluiting van het gebouw dwong Plaatselijk Belang en andere partijen om in te grijpen. Binnen een week werd ze door een nieuw bestuur heropend onder de ambitieuze kop: "Nu als 2.0". Het betekende een nieuwe richting voor It Koartling in het denken over wat de rol van de instelling moet en vooral kan zijn.

Jongerenwerk in andere vorm terug

't Stationnetje in Buitenpost: hoe dan?!

- 't Stationnetje in het kort:
- Focus op: wat kan wel;
 - Voor jongeren tussen de 14 en 28 jaar;
 - Doelen behalen in samenwerking met anderen;
 - Maatschappelijk impact door iets te betekenen voor een ander.

Sinds september 2021 zit 't Stationnetje in It Koartling. Het oude jeugdsooslokaal werd helemaal omgebouwd tot werkplek voor jongeren. Samen met jongeren werd de ruimte onder handen ge-

nomen en zijn er bijvoorbeeld mooie plantenbakken en een mooi podium aangeschaft. De ruimte werd helemaal ontworpen door een jongere in de 3d-tekening die hier te zien is!

We komen voor pannenkoeken!

Nationale Pannenkoekendag is zo'n dag die niet mag worden overgeslagen. Daarom organiseerde WerkPro op 14 april 2022 in It Koartling voor kleuters een pannenkoekenmaaltijd. Vrijwilligers van WerkPro bakten de pannenkoeken. Meer dan 20 kleuters, afkomstig van TIKO Kinderopvang werden getraakteerd op een heerlijke pannenkoek met suiker of stroop. Eerst mochten ze een placemat kleuren hetgeen vol enthousiasme met wisselend succes werd gedaan door de deelnemers.

Wat levert het eigenlijk op, dat sociaal-cultureel werk?

Het was een kwestie die ooit tijdens een overleg door een wethouder aan de orde werd gesteld. De vraag overviel de Koartling-bestuursleden een beetje. Voor hen was het immers voor de hand liggend dat scw zinvol is. Zelfs als het niet onmiddellijk zichtbaar is waarin het resulteert. Een vraag terug had kunnen zijn: "Hoe weet je wat preventie oplevert, hoe kun je meten wat je hebt voorkomen? En hoe tel je de winst van aandacht, respect, samenzijn, ontmoeting, plezier, persoonlijke ontwikkeling of gemeenschapszin?"

Duizenden mensen hebben op de een of andere manier in de afgelopen 50 jaar van It Koartling gebruik gemaakt. Kinderwerk, tienerwerk, jongerenwerk, volwassenenwerk, cursussen, vergaderingen, bijeenkomsten en ontmoetingen. Er bestaat geen teller waarmee we de successcore bij kunnen houden. De medewerkers hebben dat ook niet nodig. Het zijn meestal de kleine momenten van voldoening die voldoende zijn om zich voor It Koartling in te zetten. Deze krant is een poging om iets daarvan te laten zien.

In 2023 hield het dorpsblad een enquête over It Koartling. De grote meerderheid gaf aan dat de instelling duidelijk bestaansrecht heeft. Kanttekening was dat het aantal activiteiten best groter mag zijn. Daar wordt nog steeds hard aan gewerkt!

WAT WIJ nu DOEN!

It Koartling is voor alle Buitenposters!

André van der Laaken werd in 2022 voorzitter van It Koartling. Graag vertelt hij dat de instelling van, voor en door ons dorp is: "Toen ik voorzitter werd, voelde ik binnen het bestuur wantrouwen. Wantrouwen tegenover de gemeente, de teamleden, de bezoekers. Dat wilde ik anders. Ik ga niet meer vechten voor het geld bij de gemeente, het komt zoals het komt. Als iemand de gevraagde huur niet kan opbrengen gaan we gewoon overleggen wat de mogelijkheden wel zijn. We vragen geen borg meer van de huurders, we vertrouwen erop dat ze alles goed beheren tijdens het huren. Ze krijgen de sleutel en leveren die, als het nodig is, zelf weer in. Zo is er optimaal vrijheid (en vertrouwen) om It Koartling flexibel te gebruiken. En iedereen is welkom in het gebouw, of je nu een rollator/scootmobiel hebt of niet; of je nu net in Buitenpost woont of al heel lang."

De gastheren, tuinmannen, schoonmaakster zijn vrijwilligers die meehelpen om het gebouw netjes te houden. Ze mogen dat naar eigen inzicht doen. Er wordt op vertrouwd dat je zelf kan bedenken wat goed is. Het bestuur staat uit drie personen. "Lekkere korte lijntjes. We zijn snel klaar met vergaderen, we denken meestal hetzelfde over een bepaalde aanpak. Elk van ons heeft een paar taken. Het loopt nu allemaal lekker"

"We hebben activiteiten die gedaan worden door vrijwilligers. Ook zijn er mensen die les-

geven tegen een vergoeding/betaling. Die komen zelf met een idee of wij vragen ze of ze hun cursus bij ons willen geven. Dat is op deze manier een mooie samenwerking."

Het gebouw is eigendom van de stichting Sociaal-Cultureel Werk Buitenpost. Ook het onderhoud is dus voor het bestuur. "Omdat ik beheerder ben, doe ik regelmatig klusjes. Soms belt een huurder met een technisch probleem, bijvoorbeeld geen warm water of een geluidsinstallatie die het niet doet. Dan ga ik erheen om het op te lossen."

Subsidie helpt om het geheel financieel te laten lopen en de vaste lasten te betalen. In het gebouw zijn zes verschillende zalen en drie bijzondere ruimtes, met een mooie tuin om het gebouw heen. Verder is er een ruime keuken, en zijn er beamers en geluidsinstallaties. Ideaal om iets met groepen (tot vijftig personen) te organiseren. André: "Buitenpost, organiseer maar. In het afgelopen jaar zijn er ruim achthonderd activiteiten geweest in It Koartling. Het bestuur zorgt voor het gebouw en het geld. We hebben alles weer op poten gezet, alles loopt goed. Er is een nieuw elan: Kom gerust langs en plan wat in, doe wat leuks voor jezelf of het dorp. De inwoners van Buitenpost zijn aan zet. It Koartling is niet voor een klein clubje of dat je er per se vrijwilliger moet worden. Een eenmalige actie is ook helemaal goed. It Koartling is voor alle Buitenposters."

Tienerwerk: ontmoeting en ontspanning

Een plek bieden waar ontmoeting en aandacht is, dat is wat Petra van Wieren van welzijnsorganisatie KEARN graag wil als tienerwerker. In It Koartling is er ruimte om samen te komen, verhalen te delen en activiteiten te doen.

Sinds het voorjaar van dit jaar werkt Petra van Wieren in team Jong van KEARN. Zij richt zich op tieners in de basisschoolleeftijd, dus vanaf groep 5/6. "Ze zijn van harte welkom in It Koartling. We luisteren naar wat ze willen en kijken of we ze daarin kunnen ondersteunen. Het belangrijkste is dat ze een plek hebben, ook om andere leeftijdsgenoten te ontmoeten. Dat ze lekker aan de slag gaan en zo wat vaker hun telefoon wegleggen. Eén keer per maand, vaak op een dinsdagmiddag, kunnen de tieners terecht in de ruimte van 't Stationnetje. In de vakanties is het soms langer dan een middag", vertelt Petra.

Linkerfoto: It Koartling ligt een beetje aan het voeteind, zowel van de Schoolstraat als het dorp. Ingeklemd tussen spoorlijn en Kruidhof is dit voor het gebouw misschien niet altijd ideaal. Overigens is alleen het pand met het rode dak nog origineel uit de jaren '50, de rest is door de jaren heen nieuw bijgebouwd.

Rechterfoto: De entree van It Koartling. Onze gastheren en -vrouwen ontvangen u er graag!

Ons eigen gebouw

De meeste dorpen in Achtkarspelen hebben dorpshuizen, maar voor drie geldt dit niet. Surhuisterveen (it Vleckehûs), Harkema (het Clubhuis) en Buitenpost (It Koartling) hebben een eigen gebouw. Het kan nadelig zijn, maar biedt soms ook voordeel.

De gereformeerde kerk kocht in 1968 de oude Tuinbouwschool voor haar jeugdwerk. Na de overgang naar sociaal-cultureel werk in 1975 werd het pand aan de nieuwe stichting doorverkocht. Subsidies, leningen en schenkingen waren altijd nodig om ze geschikt te krijgen voor haar doel. Zelfwerkzaamheid vulde dit deels aan. Voor de grote verbouwing in 1976 was bijvoorbeeld een hypotheek nodig die in 40 jaar afbetaald moest worden. Sinds 2016 mag het bestuur zich volledig eigenaar noemen van de Schoolstraat 31.

De inrichting is in de afgelopen 50 jaar voortdurend aangepast aan veranderende eisen en behoeftes. Brandveiligheid dwong bijvoorbeeld tot de bouw van een nieuwe noordvleugel. In de beginjaren drukte het jongeren- en clubwerk een stempel op het gebouw. Nu is dit aspect minder nadrukkelijk aanwezig. Met het verdwijnen van de beroepskrachten was niet langer een kantoor nodig, ze werd omgebouwd tot vergaderruimte. Want in de laatste 25 jaar nam het aantal niet met scw verbonden bijeenkomsten en vergaderingen sterk toe.

Het gebouw heeft nu 7 ruimtes tot haar beschikking en is modern ingericht. Op bijna elke vraag uit het dorp kan ze goed een antwoord geven. Een (t)huis van en voor het dorp!

Geen vervoer? Kom gratis!

Minder mobiel? U kunt gebruik maken van de auto van het dorpsvervoer Bumo! It Koartling zorgt voor de vervoerskaartjes voor iedereen die wel It Koartling wil bezoeken, maar er niet kan komen.

Een overzicht van de activiteiten in ons gebouw

Eind 2022 was It Koartling op eens gesloten: geen toekomst meer! “Dat kan niet”, zei het bestuur van Plaatselijk Belang. Met de steun van Plaatselijk Belang werd snel een gedeeltelijk nieuw bestuur gevormd en werd het sociaal-culturele werk weer opgepakt. Door goede bereikbaarheid te zijn en de steun van KEARN ontstonden in 2023 al weer veel activiteiten. In 2024 werd dit verder uitgebreid met het stimuleren van meer activiteiten en het opzetten van cursussen en workshops. De activiteiten zijn deels door It Koartling zelf georganiseerd, met financieel risico. Deels van van anderen voor eigen risico opgezet (zelfstandigen of organisaties) of met financiering van It Koartling. Het bestuur is van mening dat It Koartling voor het hele dorp is en daarom zijn er activiteiten voor iedereen, van jong tot oud. We geven graag een overzicht.

Kinderwerk

Zowel op sociaal als cultureel gebied zijn activiteiten opgezet en worden deelnemers geworven bij scholen en de kinderopvang. Een keer per maand doen wij een activiteit zoals knutselen, koekjes bakken of het maken van een gezonde lunchbox. Na de zomer is het kinderwerk door personeelsverloop bij KEARN en het vertrek van een actieve groep kinderen naar het voortgezet onderwijs niet goed opnieuw van de grond gekomen. Voor de kinderen is er natuurlijk ook het Sinterklaasfeest in It Koartling. De Kinderopvang organiseerde een kinderdisco. De Christengemeente houdt activiteiten voor de jeugd: iedere twee weken is er Rocksteady op de zondagmorgen.

Jongerenwerk

Sociaal
‘t Stationnetje komt iedere week twee keer bij elkaar:

voor de zomer op maandag en woensdag, na de zomer op de woensdagmiddag en -avond en donderdagmiddag. De opkomst is goed: meestal zijn er 15 tot 25 jongeren die op de woensdag samen koken en eten. De rest van de tijd werken ze onder begeleiding van werkers van KEARN aan door zelf bepaalde leerdoelen. Haar doel is om kansarme jongeren te bereiken en naar opleiding, werk en/of zelfstandigheid te begeleiden. KEARN verzorgt ook lessen voor het voortgezet onderwijs.

Cultuur

Jongeren worden gestimuleerd om samen muziek te maken. In de grote zaal staan een piano en een gitaar. De popbunker wacht geduldig op meer gebruikers.

Wekelijks is er les in schaken voor de jeugd, verzorgd door Schaakclub De Twee Kastelen.

Voor de zomer was er een tweewekelijkse jeugdsoos, die wisselend is bezocht. Na de zomer is de soos verplaatst naar de donderdag. De soos is er voor jeugd vanaf 13 jaar en er zijn verschillende activiteiten zoals stille disco, spelletjes en dergelijke.

Volwassenenwerk

Sociaal

Het ochtendcafé voor ouderen. Een vaste vrijwilligster ondersteunt dit project voor ouderen. Er is koffie en lekkers, meegebracht door een van de bezoekers, er zijn spelletjes en gesprekken.

De Húskeamer is voor mensen die even de deur uit willen.

len. De drie vrijwilligsters bieden gezelligheid op de zondagmiddag, er wordt samen gekookt en gegeten.

Suska is voor mensen met vragen voor ondersteuning bij overheidsregelingen. Twee keer per maand zijn een gastvrouw en -heer en een expert aanwezig.

Dans op recept voor mensen met een beperking, vooral Parkinson. Iedere vrijdagochtend komen de deelnemers bij elkaar om te bewegen op muziek. Na de les worden tijdens de koffie tips uitgewisseld. Hieruit ontstond in 2025 het zeer succesvolle Parkinsoncafé. Het café ontvangt 3 à 4 keer per jaar zeker vijftig mensen uit de hele regio. Vanzelfsprekend hoeven ze geen huur te betalen.

De Voedselbank voor mensen met een minimumuitkering. Regelmatig zijn er vergaderingen en bijeenkomsten met cliënten. Ook de Voedselbank maakt gratis gebruik van de faciliteiten van It Koartling.

Iedere eerste zaterdag van de maand is er Repaircafé; waarbij bewoners van Buitenpost dingen kunnen laten repareren. Meestal gaat het om elektrische apparaten. Deze service is gratis, maar een eigen bijdrage wordt gewaardeerd. Er is altijd genoeg te doen en mensen komen ook voor de gezelligheid.

KEARN organiseerde twee cursussen: ‘Samenkracht’ voor beter samenwerken van organisaties in het sociale domein en ‘Voel je goed’ voor mensen die wel een zetje kunnen gebruiken. In zes bijeenkomsten worden zij op een aantal onderwerpen gestimuleerd om weerbaarder te worden.

Incidentele activiteiten zijn: veteranendag, bijeenkomst

Oekraïense vrouwen en kerstbrunch voor mensen die kerst niet alleen willen vieren.

Cultuur

Happy dance voor Syrische vrouwen en vrouwen die de stress van de dagelijkse drukte even er uit willen bewegen. Biodanza, alternatieve dans voor energie. Er zijn altijd voldoende deelnemers.

Hetty Combs geeft wekelijks les in Tekenen en Schilderen. Nog steeds maken bands gebruik van onze popbunker. Wekelijks komt schaakclub De Twee Kastelen. Zij organiseren ook open schaaktoernooien, die bijzonder goed worden bezocht. Het lukte om een cursus Spaans te organiseren met docente Klaske Kommerij. De cursus Koken voor mannen was ook een succes.

Overige activiteiten

Vele verenigingen en organisaties voelen zich thuis in It Koartling en organiseren hier hun vergaderingen en bijeenkomsten. Dat zijn onder meer Plaatselijk Belang Buitenpost, Energie Coöperatie Buitenpost, Vereniging Lytse Húskes, de BUMO (Buitenpost Mobyl), werkgroep Sociale kaart, de redactie van De Binnenste Buiten, de Initiatiefgroep Wonen Buitenpost en buurtverenigingen. Ook de gemeente maakt geregeld gebruik van onze faciliteiten, evenals KEARN, Kwadrant, Stenden-hogeschool, Noordelijke Friese Wouden, PvdA, Contactraad SWA, NVBS, Wereldwinkel en Theater Buitenpost. Sportverenigingen zoals tennisvereniging en tafeltennisvereniging vergaderen bij ons. Het 15-jarig jubileum van de Keunstkrite is bij ons een week lang met diverse activiteiten gevierd. Tot slot is er nog de rijbewijskeuring.

Vele inwoners weten It Koartling inmiddels te vinden als een gezellige ruimte om een feest te vieren. Meestal is dat in de soos, soms ook in de grote zaal. We vertrouwen mensen, vertellen ze over de gang van zaken en gaan er vanuit dat ze op tijd - tot half twaalf - alles opruimen en schoon achterlaten voor de volgende gebruiker. Over het gebruik van de keuken worden ook afspraken gemaakt.

Voor meer informatie: mail op info@itkoartling.nl of bel met 0511 541214.

Kijk ook op
onze website:
www.itkoartling.nl

Hoe GAAN WIJ VERDER?

Het bestuur kijkt vooruit

Hoe ziet de toekomst van It Koartling er uit? Wij denken zonnig! Waarom dit optimisme?

Allereerst **de gemeente**. Wij gaan er van uit dat de gemeente het belang van een sterke mienskip inziert en dat een instelling als It Koartling daar bij uitstek aan kan bijdragen. Zodat er ook in de toekomst voldoende middelen beschikbaar worden gesteld om It Koartling draaiend te kunnen houden. Bovendien zijn er voor bijzondere projecten vaak wel aanvullende subsidiemogelijkheden te vinden.

Vrijwilligers. Vaak wordt gezegd: die zijn niet meer te vinden. Toch zien we dat in Buitenpost nog steeds van alles door vrijwilligers wordt georganiseerd. Vele bloeiende verenigingen draaien op vrijwilligers. Ook wij hebben een aantal actieve vrijwilligers. Natuurlijk kunnen daar nog wel een paar bij.

Behoeftte in het dorp. Er wordt nu al volop gebruik gemaakt van It Koartling, zie ook elders in deze krant. Ook in de enquête die door de Binnenste Buitenpost werd gehouden, is It Koartling positief beoordeeld. Gelukkig is It Koartling zo groot dat er nog veel meer mogelijk is. Wij denken dat in het huidige internetijdperk de behoefte aan 'normaal' sociaal contact langzaam weer zal toenemen. We gaan toch niet alles aan AI overlaten?

Het gebouw. Zoals ook elders al geschreven: dit is klaar voor de toekomst. Mochten er nog

wensen zijn over aankleding of andere inrichting, dan is er financieel vast wel wat mogelijk.

Soms hoor je dat er in Buitenpost een multi-functioneel centrum (MFC) moet komen. Is It Koartling daarmee beter uit? Wij denken van niet. Bij een MFC ontstaan vaak problemen omdat bij het opzetten ervan wordt uitgegaan van het aantal toekomstige huurders op dat moment. Voor leegstand wordt niet gebouwd. Maar zo'n gebouw staat er wel gedurende vele jaren. Als een van die huurders om wat voor reden dan ook wegvalt, ontstaat er direct een financieel probleem. Het omgekeerde is ook het geval: als een huurder wil uitbreiden zullen de andere moeten inschikken. Zo is het succesvolle Dans op Recept van Kollum naar It Koartling verhuisd, want in het MFC van Kollum kregen ze steeds minder ruimte.

It Koartling is het bezit van de Stichting Sociaal-Cultureel Werk en deze heeft geen schulden. Hierdoor zijn we heel flexibel en zijn we mindere tijden, zoals de Coronaperiode, goed doorgekomen. Met drie grote en vier kleinere zalen en een vergunning voor 200 personen komen we niet gauw ruimte tekort!

Visie. Is bovenstaande een visie? Nee niet echt. Maar het geeft wel aan dat wij denken dat er genoeg kansen zijn om nog vele jaren gebruik te kunnen maken van ons mooie It Koartling.

Dus Buitenpost, doe mee en grijp de kansen!

Met de tijd meegaan, hoe doe je dat?

"Niets is blijvender dan verandering", dit is een bekend spreekwoord dat It Koartling in haar 50 jaar aan den lijve heeft ondervonden. De interesses en leefstijl van kinderen, jongeren en volwassenen zijn niet meer die van 1975, uitzonderingen daargelaten. Maar de kern van het werk is wel hetzelfde gebleven in de drie O's: Ontspanning, Ontmoeting en Ontwikkeling. Zelfs met internet en de grotere mobiliteit is een plek in het dorp waar dit met dorpsgenoten kan gebeuren nog steeds onmisbaar. Het is aan het bestuur en alle medewerkers om het zó vorm te geven dat het aan blijft sluiten. Een voortdurende uitdaging!

Geen dorps huis maar Huis van het Dorp?

Wikipedia vertelt: "Forum Groningen is een gebouw in het centrum van de stad Groningen, geopend op 29 november 2019. Het is bedoeld als algemene ontmoetingsplek voor bewoners

en bezoekers van de stad Groningen. Het werd in de stad al snel De Huiskamer van Groningen genoemd. In 2022 werden meer dan twee miljoen bezoekers ontvangen."

Buitenpost is natuurlijk geen stad, maar een goed idee is toch de moeite waard gekopieerd te worden?

Blijft It Koartling ok?

In de jaren '70 wisten Jurjen Pieters, Bea Boelens, Tilly Kingma en Siebe Jan Hiemstra het wel. It Koartling was een plek waar het fijn toeven was, waar interessante dingen gebeurden en veel was te doen. Welke plek houdt It Koartling in de komende jaren in ons dorp? Het is aan ons allemaal om dat invulling te geven.

Colofon

Een uitgave van de Stichting Sociaal Cultureel Werk Buitenpost ter gelegenheid van haar 50-jarig jubileum in september 2025.

Oplage:

3000 exemplaren. De krant wordt in september 2025 in heel Buitenpost verspreid.

Redactie en samenstelling:

Johan Kootstra, Petra Plantenga en Marten de Vries. Met medewerking van het bestuur van It Koartling, Klarie Grijpstra en Maaïke Miedema.

Het activiteitenprogramma werd samengesteld door het bestuur van It Koartling.

Opmaak:

Johan Kootstra

Foto's:

Hielke Boorsma, Klarie Grijpstra, archief It Koartling, Anneke van der Kooi, Johan Kootstra, Petra Plantenga, Pieter Postma, Sipko Postma en Geert van der Veer.

Druk:

Mediahuis Noord, Leeuwarden.

Verspreiding: verspreidingsteam dorpsblad De Binnenste Buiten.

Extra exemplaren:

af te halen in It Koartling of tegen verzendkosten op te vragen via email: 50jaarkoartling@gmail.com

Correspondentie:

email: 50jaarkoartling@gmail.com

In september 2014 was de jeugdsoos verbouwd tot algemene ontmoetingsruimte. Reden voor een feestelijke heropening. De banner wordt vervangen, maar de tekst blijft actueel!